

KS § 10:8

Dnr. KS 2016/0063

Svar på motion nr 2/2016 från Bo Edlén (V) - Gör miljö- och hälsoskyddsnämnden till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 2/2016 besvarad med hänvisning till att ett införa ett obligatoriskt formellt remissförfarande skulle riskera att fördröja en process som redan, beroende på procedurkrav i plan- och bygglagen, av många anses ta för lång tid, samt att inför alla beslut om planer - d.v.s. inte bara antagandebeslut utan också beslut om planbesked, planuppdrag, beslut om granskning m.m. - adjungeras såväl Byggnadsnämndens som Miljö- och hälsoskyddsnämndens presidier till alla sammanträden med Kommunstyrelsens plan-AU.

Särskilt yttrande

Ann-Christine Furustrand (S) lämnar ett särskilt yttrande

Vi känner stor sympati för den frustration som motionen uttrycker, som bör tas på allvar. Uppenbarligen bör ledamöterna hållas mer informerade i nämnden om planerade och pågående miljö och klimatarbete.

Ann-Christine Furustrand

Michael Solander (MP) biträder Ann-Christine Furustrands (S) särskilda yttrande.

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-02-01, § 1:12, föreslår motionären att miljö- och hälsoskyddsnämnden skall göras till obligatorisk remissinstans i planfrågor. I tjänsteutlåtandet redogörs nedan för hur arbetet med framtagandet av planer organiserats och samhällsbyggnadsförvaltningens uppfattning om ordningen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2016-09-14, § 8:10.
- Michaela Fletchers (M) ordförandeförslag daterat 2016-09-06, reviderad 2016-09-26.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-09-05.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar att anse motion nr 2/2016 besvarad med hänvisning till att ett införa ett obligatoriskt formellt remissförfarande skulle riskera att fördröja en process som redan, beroende på procedurkrav i plan- och bygglagen, av många anses ta för lång tid, samt att inför alla beslut om planer - d.v.s. inte bara antagandebeslut utan också beslut om planbesked, planuppdrag, beslut om granskning m.m. - adjungeras såväl Byggnadsnämndens som Miljö- och hälsoskyddsnämndens presidier till alla sammanträden med Kommunstyrelsens plan-AU.

Forts.

Forts. KS § 10:8

Andreas Lennkvist Manriquez (V) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller Andreas Lennkvist Manriquez (V) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Expedieras
- Kommunkansliet

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06 rev. 2016-09-26
Dnr 2016/0063

Svar på motion nr 2/2016 från Bo Edlén (V) - Gör miljö- och hälsoskyddsnämnden till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-02-01, § 1:12, föreslår motionären att Miljö- och hälsoskyddsnämnden skall göras till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 2/2016 besvarad med hänvisning till att ett införa ett obligatoriskt formellt remissförfarande skulle riskera att fördröja en process som redan, beroende på procedurkrav i plan- och bygglagen, av många anses ta för lång tid, samt att inför alla beslut om planer - d.v.s. inte bara antagandebeslut utan också beslut om planbesked, planuppdrag, beslut om granskning m.m. - adjungeras såväl Byggnadsnämndens som Miljö- och hälsoskyddsnämndens presidier till alla sammanträden med Kommunstyrelsens plan-AU.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Samhällsbyggnadsförvaltningen daterat 2016-09-05

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2016-09-05

Dnr KS 2016/0063

Till kommunstyrelsen

Svar på motion nr 2/2016 från Bo Edlén (V) - Gör miljö- och hälsoskyddsnämnden till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-02-01, § 1:12, föreslår motionären att miljö- och hälsoskyddsnämnden skall göras till obligatorisk remissinstans i planfrågor. I tjänsteutlåtandet redogörs nedan för hur arbetet med framtagandet av planer organiserats och samhällsbyggnadsförvaltningens uppfattning om ordningen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 2/2016 anses besvarad.

Bakgrund

Bo Edlén Vänsterpartiet Österåker har i en motion krävt att miljö- och hälsoskyddsnämnden skall göras till obligatorisk remissinstans i planfrågor. Motionären framhåller att miljö- och hälsoskyddsnämnden med dess engagerade representanter och uppbackning av mycket kompetenta tjänstemän är det självklara forumet för alla frågor som rör miljö.

I Österåkers kommun har de av motionen berörda verksamheterna organiserats så att såväl planenheten som miljö- och hälsoskyddsenheten ingår i samhällsbyggnadsförvaltningen. Det är samhällsbyggnadsförvaltningen som har det praktiska ansvaret för framtagande av såväl övergripande planer som t.ex. Översiktplan och VA-plan som detaljplaner. Vid organiserandet av samhällsbyggnadsförvaltningens framtagande av planer har det bedömts att miljö- och hälsoskyddsenhetens kompetenta tjänstemän ska vara med i hela processen med att ta fram planer. De ingår därför i de projektgrupper som tillsätts för framtagande av planerna. Denna organisation har valts för att det bedömts effektivt att miljökompetensen kan tillföras tidigt i processen. Alternativet att yttra sig över ett färdigt planförslag skulle innebära att synpunkterna skulle tillföras i planprocessens slutskede då påverkansmöjligheten alltid är mindre. För att bl.a. säkra att viktiga miljösynpunkter inte tappats bort under processen passerar numera alla ärenden, som skall underställas politiska beslut i plan-AU, KS och KF, dessutom en förvaltningsberedning på samhällsbyggnadsförvaltningen. Vid förvaltningsberedningen redovisar t.ex. ansvarig planhandläggare det färdiga förslaget för förvaltningens ledningsgrupp där bl.a. miljö- och hälsoskyddschef, planchef, bygglovschef och samhällsbyggnadschef ingår. Numera vidareredovisar också miljö- och hälsoskyddschefen denna information till miljö- och hälsoskyddsnämnden varvid de synpunkter som då framkommer i många fall via miljö- och hälsoskyddsenhetens tjänstemän kan länkas tillbaka in i planprocessen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är inte den enda nämnd som är starkt berörd av kommunens planer. Byggnadsnämnden är om möjligt ännu mer berörd. För att kompetensmässigt bredda den

Tjänsteutlåtande

politiska diskussionen inför alla beslut om planer d.v.s. inte bara antagandebeslut utan också beslut om planbesked, planuppdrag, beslut om granskning m.m. så adjungeras såväl byggnadsnämndens som miljö- och hälsoskyddsnämndens presidier till alla sammanträden med kommunstyrelsens plan-AU.

Det är dock inte bara byggnadsnämnd och miljö- och hälsoskyddsnämnd som är berörda av kommunens planer. Såväl kultur- och fritidsnämndens som skolnämndens verksamhetsområden påverkas självklart när nya bostadsområden planeras. Även om dessa nämnders tjänstemän, till skillnad från miljö- och hälsoskyddsnämndens tjänstemän, inte alltid ingår i de projektgrupperna som tar fram planerna så ingår det i planhandläggarnas uppdrag att ha kontakt och föra dialog med de verksamheter som berörs. Att införa ett obligatoriskt formellt remissförfarande av alla planer till kommunens nämnder skulle riskera att fördröja en process som redan, beroende på procedurkrav i plan- och bygglagen, av många anses ta för lång tid.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen har i föreliggande ärende redogjort för hur arbetet med framtagandet av planer organiserats. Från förvaltningens egna perspektiv bedöms den nuvarande ordningen som ändamålsenlig och effektiv.

Bilaga:

Motion nr 2/2016 – Gör miljö- och hälsoskyddsnämnden till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Vänsterpartiet Österåker

Motion: Gör Miljö- och Hälsoskyddsnämnden till obligatorisk remissinstans i planfrågor

Planfrågor har alltid inverkan på miljön i varierande utsträckning. Det gäller såväl övergripande planer som detaljplaner. Kommunens organ för att bevaka miljöfrågor är Miljö- och Hälsoskyddsnämnden. Av någon märklig anledning tas dock planfrågor inte upp i nämnden fast det rimligtvis borde ligga i kommunens intresse att miljöfrågorna genomlyses i det kommunala organ som har ansvar och kompetens för miljön.

En skärgårdskommun "i världsklass" har inte råd att nonchalera miljöfrågorna. Om man menar allvar med de vackra orden måste man ta miljön på allvar och ge dessa frågor högsta prioritet och i större utsträckning utnyttja den kunskap, det intresse och det engagemang som finns i kommunen.

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden med dess engagerade representanter och uppbackning av mycket kompetenta tjänstemän är det självklara forumet för alla frågor som rör miljön. Planer, i synnerhet mer omfattande sådana, berör i allra högsta grad miljön.

Vi kräver därför att Miljö- och Hälsoskyddsnämnden görs till obligatorisk remissinstans i alla planfrågor.

Bo Edlén
Vänsterpartiet Österåker

KS § 10:9

Dnr. KS 2016/0100

Svar på motion nr 6/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Bifalla motion nr 6/2016 innebärande att en gång per år i samarbete med Trygg i Österåker och brandförsvaret i Åkersberga genomföra utbildning i att hantera hjärtstartare samt utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR).
2. Utbildningen i hjärt- och lungräddningen (HLR) bekostas av Trygg i Österåker.

Sammanfattning

I en motion väckt på Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 "Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare" av Peter Wihlner (SD), föreslås att Kommunfullmäktige beslutar om att aktivt verka för att de kommuninvånare som vill ha kunskap och utbildning i hur en hjärtstartare fungerar, ska få den möjligheten.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2016-09-14, § 8:11.
- Michaela Fletchers (M) ordförandeförslag daterat 2016-09-06, reviderad 2016-09-28.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-09-06.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar

1. Bifalla motion nr 6/2016 innebärande att en gång per år i samarbete med Trygg i Österåker och brandförsvaret i Åkersberga genomföra utbildning i att hantera hjärtstartare samt utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR).
2. Utbildningen i hjärt- och lungräddningen (HLR) bekostas av Trygg i Österåker.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Trygg i Österåker
- Kommunkansliet

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06 rev. 2016-09-28
Dnr 2016/0100

Svar på motion nr 6/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 ”Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare” av Peter Wihlner (SD) föreslås att Kommunfullmäktige beslutar om att aktivt verka för att de kommuninvånare som vill ha kunskap och utbildning i hur en hjärtstartare fungerar, ska få den möjligheten.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Bifalla motion nr 6/2016 innebärande att en gång per år i samarbete med Trygg i Österåker och brandförsvaret i Åkersberga genomföra utbildning i att hantera hjärtstartare samt utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR).
2. Utbildningen i hjärt- och lungräddningen (HLR) bekostas av Trygg i Österåker.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Väg- och trafikenheten daterat 2016-05-31

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Lena Brodin

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06
Dnr KS 2016/0100

Svar på motion nr 6/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare

Sammanfattning

I en motion väckt på Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 "Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare" av Peter Wihlner (SD), föreslås att Kommunfullmäktige beslutar om att aktivt verka för att de kommuninvånare som vill ha kunskap och utbildning i hur en hjärtstartare fungerar, ska få den möjligheten.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motionen nr 6/2016 från Peter Wihlner (SD) - "Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare" besvarad med hänvisning till att instruktion om hur man utför hjärt- och lungräddning samt använder en hjärtstartare finns på Österåkers kommuns webbsida.

Bakgrund

En motion om att utbilda invånare i att hantera hjärtstartare har inkommit och motionären anser att man bör ställa sig frågan om hur många medborgare som egentligen kan hantera en hjärtstartare på ett korrekt sätt, om det vid olyckstillfället finns en hjärtstartare men att det inte finns någon utbildad personal på plats. Motionären föreslår att alla medborgare i Österåkers kommun som vill, borde därför få en utbildning i hur man använder en hjärtstartare.

Vid ett hjärtstopp är hjärt- och lungräddning livsavgörande. I hjärt- och lungräddning innebär att man gör hjärtkompressioner och inblåsningar i personens mun. Detta görs för att syresätta personens hjärna, alltså göra hjärtats jobb när det inte fungerar. En hjärtstartare behövs för att få igång hjärtat igen. Hjärtstartaren instruerar steg för steg hur man använder den. Det går inte att göra fel. Det finns heller ingen risk att du kan aktivera den på någon vars hjärta slår.

(Skylt där hjärtstartaren finns)

I kommunen finns flera hjärtstartare utplacerade. Utöver dessa finns två stycken hjärtstartare i det upphandlade bevakningsföretagets Prevendos bilar, som rullar dygnet runt i kommunen.

Informationen har lagts ut under sommaren på kommunens webbsida tillsammans med länk till en instruktionsvideo om hur man gör hjärt- och lungräddning samt länk till hjärtstartarregistret.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Samhällbyggnadsförvaltningen bedömer att den information som kommer att finnas på kommunens webbsida om hjärt-och lungräddning erbjuder kommuninnevånarna den kunskap och utbildning som motionären efterfrågar. Utifrån ovanstående beskrivning anses motionen besvarad.

Bilaga

1. Motion nr 6/2016 från Peter Wihlner (SD) – Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare

Kent Grullberg
Samhällsbyggnadschef

Anna Anderman
Väg- och trafikchef

Februari 2016

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Serviceenheten

2016 -02- 22

Motion till kommunfullmäktige i Österåker.

2016:6

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN
2016 -02- 22
D.nr: KS 2016/0100 (1) ✓

Utbilda invånare i att hantera hjärtstartare.

Med tanke på att Österåkers kommun införskaffar allt fler hjärtstartare och placerar ut dessa på populära allmänna platser dit många människor har tillträde och samlas, så bör man ställa sig frågan om hur många medborgare som egentligen kan hantera en hjärtstartare på ett korrekt sätt?

Vi förutsätter givetvis att personal på respektive ställe som utrustats med hjärtstartare får eller har fått utbildning i hantering av hjärtstartare och att om utbildad personal inte är tillgänglig och på plats exakt då olyckan är framme, vill Sverigedemokraterna gärna se att de medborgare i Österåker som vill, även får en chans att få någon form av utbildning i hur man använder en hjärtstartare. Alltså någon form av en allmän "Hjärtstartsskola", som självklart är frivilligt för de medborgare som är intresserade.

Sverigedemokraterna Österåker yrkar därför med hänvisning till ovanstående

Att – Kommunfullmäktige beslutar om att aktivt verka för att de kommuninvånare som vill ha kunskap och utbildning i hur en hjärtstartare fungerar skall få den möjligheten.

Sverigedemokraterna Österåker

- Peter Wihlner

KS § 10:11

Dnr. KS 2016/0102

Svar på motion nr 8/2016 från Peter Wihlner (SD) – Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 8/2016 besvarad med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa samt för fullgörande av rekommendationer från statliga myndigheter.

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19, förslår motionären att lämplig nämnd ges i uppdrag att utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2016-09-14, § 9:4.
- Michaela Fletchers (M) ordförandeförslag daterat 2016-09-06.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-06-13.
- Protokollsutdrag från Produktionsstyrelsens sammanträde 2016-05-19, § 5:6.
- Produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-12.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande att anse motion nr 8/2016 besvarad med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa samt för fullgörande av rekommendationer från statliga myndigheter.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Produktionsstyrelsen
- Kommunkansliet

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06

Dnr 2016/0102

Svar på motion nr 8/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19, förslår motionären att lämplig nämnd ges i uppdrag att utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motionen besvarad med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa samt för fullgörande av rekommendationer från statliga myndigheter.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Kommunstyrelsens kontor daterat 2016-06-13

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor
Sofia Coyne

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-06-13
Dnr KS 2016/0102

Svar på motion nr 8/2016 från Peter Wihlner (SD) - Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19, förslår motionären att lämplig nämnd ges i uppdrag att utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 8/2016 besvarad med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa samt för fullgörande av rekommendationer från statliga myndigheter.

Bakgrund

Motionären önskar särskilt få klarhet i vilken beredskap som finns i kommunen och på skolor när det gäller att hantera eventuell förekomst av resistenta bakterier och vill även utreda *"vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor"*. Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen här särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBLcarba.

Genom Produktionsstyrelsen, som har behandlat ärendet 2016-05-19, framgår enligt produktionsförvaltningen att det vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses därför inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor tillstyrker förslaget och har inget ytterligare att tillägga.

Tjänsteutlåtande

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Produktionsstyrelsen 2016-05-19 § 5:6

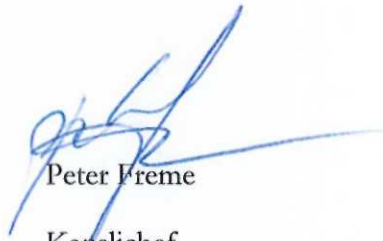
Bilagor

1. Protokollsutdrag Produktionsstyrelsen 2016-05-19, § 5:6
2. Produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande 2016-05-12

Jan-Olof Friman

Kommundirektör

Peter Freme

Kanslichef

PS § 5:6

Svar motion 8/2016 (SD): "Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar"**Produktionsstyrelsens beslut****Produktionsstyrelsen beslutar**

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-12, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har begärt att Produktionsstyrelsen besvarar motion (8/2016) som väcktes vid sammanträde 2016-03-14 (KS 2016/0102). Sverigedemokraterna Österåker yrkar i motionen att kommunfullmäktige ska "ge lämplig nämnd i uppdrag: Att utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård – arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar." Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen här särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBLcarba.

10

Vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Beslutsunderlag

- Tjänsteyttrande daterat 2016-05-12.

Förslag till beslut

Ordförande Gunnar Fristedt (M) föreslår att Produktionsstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag:

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-12, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Expedieras

- Akten
- Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2016-05-12

Dnr PS 2016/0038

Till Produktionsstyrelsen

Svar på motion 8/2016 från Peter Wihlner (SD): Utredda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

Sammanfattning

Motionen yrkar på att lämplig nämnd ges i uppdrag att: *"Utredda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar"*. Motionen är framställd av Peter Wihlner (SD).

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Motionen anses besvarad, i enlighet med produktionsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 20160512, med hänvisning till den organisation och de rutiner som finns för de kommunala skolornas elevhälsa, och för att fullgöra eventuella rekommendationer från statliga myndigheter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har begärt att Produktionsstyrelsen besvarar motion (8/2016) som väcktes vid sammanträde 2016-03-14 (KS 2016/0102). Sverigedemokraterna Österåker yrkar i motionen att kommunfullmäktige ska *"ge lämplig nämnd i uppdrag: Att utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård – arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar."* Svaret ger information om elevhälsoarbetet i de kommunalt drivna skolorna.

Motionären önskar särskilt få klarhet i vilken beredskap som finns i kommunen och på skolor när det gäller att hantera eventuell förekomst av resistenta bakterier och vill även utreda *"vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor"*. Motionären framhåller att ökad förekomst av resistenta bakterier motiverar att kommunen har särskild beredskap för att möta en ökad risk för spridning av till exempel TBC och multiresistenta bakterier som MRSA eller ESBLcarba

Förvaltningens slutsatser

Skollag 2010:800 har tydliggjort elevhälsans betydelse i arbetet för elevers utveckling samtidigt som lagen har klargjort att elevhälsan ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Elevhälsan omfattar elevers tillgång dels till skolläkare och skolsköterska, vilka ansvarar för de medicinska delarna av elevhälsoarbetet (skolhälsovård), dels till skolpsykolog, skolkurator och specialpedagogisk kompetens, vars uppgifter snarare rör psykosocial hälsa och arbetet för att stärka elevers förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Rektor är ansvarig för elevhälsoarbetet vid den enskilda enheten. Elevhälsans uppgift beskrivs på följande vis av Skolverket (2012)¹:

¹ Skolverket 2012: *"Mer om ... Tydligare krav på elevhälsan"* (Juridisk vägledning)

http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.2145861/Menu/article/attachment/Elevh%C3%A4lsa%20-%2020120228.pdf

Tjänsteutlåtande

Skolan ska se till att eleverna har en bra miljö för sin kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans roll ska därför främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Det innebär att elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också arbeta med mer generellt inriktade uppgifter som rör elevernas arbetsmiljö, till exempel skolans värdegrund, arbetet mot kränkande behandling, undervisningen om tobak, alkohol och andra droger, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. (Skolverket 2012:1)

Inom produktionsförvaltningen har valet gjorts att delar av elevhälsan organiseras gemensamt för att alla enheter ska kunna erbjuda fullgoda insatser på ett kostnadseffektivt sätt. Skolläkaren är därför anställd direkt under förvaltningen. Förvaltningen står även för del av en skolsköterska med samordnande ansvar. För dessa uppdrag finns tjänstebeskrivningar. För övrigt har varje enhet tillgång till skolsköterska, kurator och skolpsykolog, liksom till specialpedagoger. Yrkesgrupperna arbetar förebyggande och hälsofrämjande i elevhälsoteam kring bl a fysisk aktivitet, hygien, psykosociala frågor och kring pedagogiska anpassningar i undervisningen. Gällande smittrisk är handhygien den helt centrala förebyggande åtgärden, vilket bl a skolsköterskan uppmärksammar elever och personal på i olika sammanhang.

Motionärens intresse rör särskilt elevhälsans medicinska del – skolhälsovården. Skolsköterskor och skolläkares arbete utgår i hög grad från de statligt fastställda program för hälsoundersökningar och vaccinationer som finns, samt till att ge stöd, råd och enklare sjukvårdsinsatser till enskilda individer. De aktuella yrkeskategorierna (skolsköterska och skolläkare) är legitimerade yrkeskompetenser som förutsätter både att den enskilda innehavaren strävar efter att upprätthålla och förstärka sin kompetens, och att tjänsteinnehavarna ges möjligheter för organiserad kompetensutveckling. I den nuvarande elevhälsoorganisationen har både skolläkaren och den samordnande skolsköterskan ansvar att hålla sig á jour med utvecklingen inom de medicinska delarna av elevhälsans ansvarsområde, liksom med myndigheters rekommendationer, för att sprida kunskaperna till kollegor inom skolhälsovården och övrig elevhälsa. Inför hösten 2016 kommer skolläkarens tjänst att öka och dess medicinska ledningsansvar att ytterligare tydliggöras.

Inom produktionsförvaltningen finns således en tydlig organisation för elevhälsans arbete där skollagens betoning av hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete är vägledande. När det gäller sjukvårdsinsatser och förebyggande insatser relaterat till smittspridning etc är elevhälsan därför inte en primär aktör även om det naturligtvis kan förekomma att sjukdom och smittrisk uppmärksammas först av personal inom elevhälsan. Sjukvårdsinsatser är landstingens ansvarsområde. På samhällsnivå är flera statliga myndigheter primära aktörer i det förebyggande arbetet. Dessa inventerar, formulerar kunskaper och planerar hur arbetet formas – exempelvis Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Livsmedelsverket och Myndigheten för samhällskydd och beredskap.

Myndigheternas rekommendationer och riktlinjer styr andra verksamheter såväl inom kommuner som i övriga samhället. I händelse av ökad risk för smittspridning i skolor och förskolor är det därför av vikt att det lokalt finns en organisation för hur myndigheternas råd och rekommendationer snabbt når ut i verksamheterna. Inom produktionsförvaltningens utbildningsområde är det skolläkare och samordnande skolsjuksköterska som bevakar myndigheters rekommendationer och sprider dem i elevhälsoorganisationen. På varje enhet är det rektor som leder elevhälsoorganisationen.

Tjänsteutlåtande

Risk för spridning av TBC förebyggs genom screening av barn som invandrat till Sverige. Beträffande MRSA tog Socialstyrelsen (2010 a)² fram underlag och rekommendationer för handläggning av MRSA i förskolan, liksom (2010 b)³ rekommendationer för bedömning av bärarskap och smittrisk. De senare har behandlande läkare inom primärvård, barn- och skolhälsovård, och smittskyddskliniker, samt smittskyddsläkare och kommunernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor mfl som målgrupper. Dessa publikationer är exempel på dokument som används av elevhälsans medicinska professioner.

Med hänvisning till ovanstående är det produktionsförvaltningens mening att det vid de kommunala skolorna finns organisation och rutiner för att hantera ökade smittrisker i enlighet med skollagen och statliga myndigheters rekommendationer. Något behov av att avsätta resurser för särskild planering utöver detta anses därför inte föreligga för närvarande. Motionen anses därmed besvarad.

Bilagor

- Motion 8/2016 från Peter Wihlner (SD): *Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar*

Kent Henningson
Produktionschef

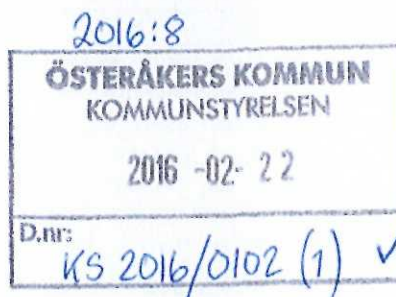
Expedieras

Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen

² Socialstyrelsen 2010 a: "MRSA i förskolan – underlag och rekommendationer för handläggning"

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/20419/mrsa-i-forskolan-underlag-och-rekommendationer-for-handlaggning-2010-6-20.pdf>

³ Socialstyrelsen 2010 b: "Meticillinresistent *Staphylococcus aureus* (MRSA) – Rekommendationer för bedömning av bärarskap och smittrisk" <https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/20418/mrsa-rekommendationer-for-bedomning-av-bararskap-och-smittrisk-2010-6-19.pdf>

Februari 2016

ÖSTERÅKERS KOMMUN
Serviceenheten

2016 -02- 22

Motion till kommunfullmäktige i Österåker.

Utreda hur skolorna arbetar förebyggande för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar

För att elever ska kunna nå goda resultat i skolan krävs en hel del av varje enskild elev för att de ska lyckas, men även av varje skola. En av de viktigaste frågorna är utan tvekan elevernas hälsa.

Förutom elevens egenansvar finns även ett ansvar som skolan har och som bland annat regleras i skollagen (2010:800 2 kap 25 §). Lagen säger att skolan ska ha ta ansvar för elevhälsa och att "Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas."

Således ett ganska stort ansvar som skolan och ytterst rektorn måste ta.

Under det senaste året och i synnerhet sedan hösten 2015 har antalet rapporterade fall av resistent bakterier som MRSA och ESBL-CARBA dramatiskt ökat i Sverige enligt folkhälsomyndigheten. En anledning till stor oro är utvecklingen för den smittsamma sjukdomen TBC.

Den 10 februari 2016 rapporterade folkhälsomyndigheten att en gen som ger resistens mot kolistin har hittats i bakterier i Sverige. Kolistin är ett antibiotikum som räknas till det sista behandlingsalternativet vid vissa mycket allvarliga infektioner. Sprids den, så är risken stor, att den antibiotika som vi idag har, inte längre kan motverka olika sjukdomar och infektioner.

Trots att Sverige hittills har kunnat rapportera bland de lägsta antal fall av TBC i världen, har även vi drabbats av utbrott. Bland annat 2005, då ett större utbrott av TBC skedde på en förskola i Bromma i Stockholm, några år senare – 2013 – drabbades även en skola på Lidingö. Risken att liknande utbrott sker idag och när antalet rapporterade fall av ex TBC ökat, är därmed ännu mer kritiskt än tidigare och oroande för oss inom Sverigedemokraterna.

Med detta som bakgrund vill vi upprätta en dialog med ansvariga inom kommun och skola, för att utreda vilken beredskap vi i Österåkers kommun har mot resistent bakterier och vad som kan planeras i samtliga kommunens skolor.

Sverigedemokraterna Österåker yrkar därför med hänvisning till ovanstående att ge lämplig nämnd i uppdrag:

Att – Utreda hur skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård - arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800 2 kap 25 §) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Sverigedemokraterna Österåker

- Peter Wihlner

KS § 10:12

Dnr. KS 2016/0132

Svar på motion nr 15/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) – Bygg äldre-mellan-boende NU!

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 15/2016 besvarad med hänvisning till uppdraget som gavs från Vård- och omsorgsnämnden till Socialförvaltningen, innebärande att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan- och/eller trygghetsboenden som behövs i Österåkers kommun. Socialförvaltningen får i uppdrag att återkomma med tid för återredovisning i Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I en motion väckt på Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 föreslår motionärerna dels att Österåkers kommun skapar förutsättningar till ett s.k. "mellanboende" för äldre byggs snart och dels att i planeringen och projekteringen av detta boende ska pensionärsorganisationerna i Österåker vara en aktiv part.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2016-09-14, § 9:5.
- Michaela Fletchers (M) ordförandeförslag daterat 2016-09-06.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-08-24.
- Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2016-06-21, § 6:11.
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-31.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande att anse motion nr 15/2016 besvarad med hänvisning till uppdraget som gavs från Vård- och omsorgsnämnden till Socialförvaltningen, innebärande att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan- och/eller trygghetsboenden som behövs i Österåkers kommun. Socialförvaltningen får i uppdrag att återkomma med tid för återredovisning i Kommunstyrelsen.

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Forts.

Forts. KS § 10:12

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den som är för Ann-Christine Furustrands (S) yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 7 ja-röster och 6 nej-röster.

Expedieras

- Vård- och omsorgsnämnden
- Kommunkansliet

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)
KS 2016-09-26, § 10:12

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Jenny Nordström	X		X		
C	Michaela Haga	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
V	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	X				
ÖP	Lennart Berneklint	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Peter Lander	X				
MP	Jonas Jonsson	X				
	Resultat			7	6	-

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06

Dnr 2016/0132

Svar på motion nr 15/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) - Bygg äldre-mellan-bonde NU!

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 föreslår motionärerna dels att Österåkers kommun skapar förutsättningar för att ett s.k. "mellanboende" för äldre kan byggas snart och dels att i planeringen och projekteringen av detta boende ska pensionärsorganisationerna i Österåker vara en aktiv part.

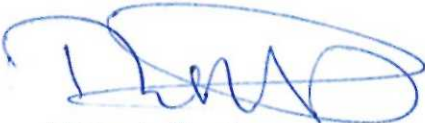
Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 15/2016 besvarad med hänvisning till uppdraget som gavs från Vård- och omsorgsnämnden till Socialförvaltningen, innebärande att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan- och/eller trygghetsboenden som behövs i Österåkers kommun.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Kommunkansliet daterat 2016-08-24

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-08-24
Dnr KS 2016/0132

Svar på motion nr 15/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) - Bygg äldre-mellan-bonde NU!

Sammanfattning

I en motion väckt på Kommunfullmäktige 2016-03-14, § 2:19 föreslår motionärerna dels att Österåkers kommun skapar förutsättningar till ett s.k. "mellanboende" för äldre byggs snart och dels att i planeringen och projekteringen av detta boende ska pensionärsorganisationerna i Österåker vara en aktiv part.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 15/2016 anses besvarad med hänvisning till uppdraget som gavs från Vård- och omsorgsnämnden till Socialförvaltningen innebärande att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan- och/eller trygghetsboenden som behövs i Österåkers kommun.

Bakgrund

Socialförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande "För att tillmötesgå önskemålen från morgondagens äldre behöver inslaget av mellanboenden som riktar sig till äldre med lättare funktionsnedsättningar öka för att de lättare ska kunna klara sig själva. Idag bor endast 10-25 procent av de äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov på ett mellanboende. Det föreslås att behovet av mellanboende utreds och kartläggs för de äldre i Österåkers kommun."

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra mot förslaget men understryker betydelsen av att Vård- och omsorgsnämnden i sin utredning även beaktar de ekonomiska aspekterna framöver.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2016-06-21, § 6:11.

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2016-06-21, § 6:11.
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-31.

Tjänsteutlåtande

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frøme
Kanslichef

VON § 6:11

VON 2016/0051

Svar på motion "Bygg äldre-mellan-boende NU!"

1. Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Att motionen anses vara besvarad.

2. Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar för sin egen del att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan-/trygghetsboenden behövs i Österåkers kommun.

Reservation

Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S), Lars Frid (S), Gunilla Niss (S) och Yvonne Oretoft (RP) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation:

Motionen tar upp frågan om att kommunen ska skapa förutsättningar till ett s.k. mellanboende för äldre samt att i planering och projekteringen ska pensionärsorganisationerna vara aktiva. Motionen anses besvarad vilket vi inte anser är tillräckligt. Vi ville ha ett bifall, då detta är en viktig fråga och vi ser inte att behovet är tillgodosett eller att motionens intention har tagits tillvara.

Sammanfattning

För att tillmötesgå önskemålen från morgondagens äldre behöver inslaget av mellanboenden som riktar sig till äldre med lättare funktionsnedsättningar öka för att de lättare ska kunna klara sig själva. Idag bor endast 10-25 procent av de äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov på ett mellanboende. Det föreslås att behovet av mellanboende utreds samt kartläggs för de äldre i Österåkers kommun.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-05-31.

Förslag till beslut

Mikael Ottoson (KD) yrkar bifall till beslutet innebärande att Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen anses vara besvarad.

Marie Ende (S) yrkar att Vård- och omsorgsnämnden ska föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen.

VON § 6:11 *forts.*

Propositionsordning

Ordföranden Mikael Ottossons ställer yrkandena mot varandra och finner att Vård- och omsorgsnämnden har beslutat i enighet med ordförandes yrkande.

Omröstning

Votering begärs och verkställs med ja-röst för bifall till Mikael Ottossons yrkande och för nej-röst för bifall till Marie Endes yrkande. Omröstningen utfaller med 6 ja-röster och 5 nej-röster. Vård- och omsorgsnämnden har således beslutat i enighet med Mikael Ottossons yrkande. Omröstningslista se bilaga.

Förslag till beslut

Mikael Ottoson (KD) yrkar bifall till beslutet innebärande att Vård- och omsorgsnämnden beslutar för sin egen del att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellan-/trygghetsboenden behövs i Österåkers kommun.

Marie Ende (S) yrkar att Vård- och omsorgsnämnden avslår Mikael Ottosons (KD) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden Mikael Ottossons ställer yrkandena mot varandra och finner att Vård- och omsorgsnämnden har beslutat i enighet med ordförandes yrkande.

Expedieras

- Akten
- Kommunstyrelsens arbetsutskott

M.O Me

Bilaga

Omröstningslista VON § 6:11, 2016-06-21

Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)

Ledamöter	När v	Tjg	Vot § 6:11 p.1			Vot §		
			Ja	Nej	Avst	Ja	Nej	Avst
<i>Ordinarie</i>								
KD Mikael Ottosson, ordf.	X		X					
L Monica Kjellman 1:e v ordf.	X		X					
S Marie Ende 2:e v ordf.	X			X				
M Fredrik Rosengren	X		X					
M Birgitta Netterström								
L Kerstin Nilsson	X		X					
C Pär Claësson	X		X					
S Cecilia Ringstedt	X			X				
RP Yvonne Oretoft	X			X				
MP Bo Lundin								
V Aline Österlind								
<i>Ersättare</i>								
M Anneli Widén	X	X	X					
KD Ulrika Walberg	X							
ÖP Maria Ullenius	X							
S Lars Frid	X	X		X				
S Gunilla Niss	X	X		X				
Resultat			6	5				

M.O Me

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen
Datum 2016-05-31
Dnr VON 2016/0051

Till Vård- och omsorgsnämnden

Svar på motion "Bygg äldre-mellan-boende NU!"

Sammanfattning

Motionären föreslår att Österåkers kommun skapar förutsättningar till att ett s k "mellanboende" för äldre byggs snarast. I planeringen och projekteringen av detta boende ska pensionärsorganisationerna i Österåker vara en aktiv part.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Vård- och omsorgsnämnden lämnar förestående tjänsteutlåtande som svar på motionen.
2. Kommunfullmäktige föreslås utreda frågan om vilken omfattning och inriktning av mellanboende som behövs i Österåkers kommun.

Förvaltningens slutsatser

Vård- och omsorgsnämnden har i sitt arbete med motionen gjort en mindre utredning för att försöka definiera vad som menas med "mellanboende", se bilaga.

Med *mellanboende* menas ett boende i en egen lägenhet med trygghetslarm och tillgång till viss gemensam service och gemensamma lokaler. Personal finns tillgänglig i huset under dagtid. Service- och omvårdnadsinsatser tillgodoses efter ansökan om hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämnden har gjort en kartläggning av den egna kommunen för att ta reda på vad som finns idag av mellanboende. Förvaltning framför följande sakupplysningar:

Det finns idag tre stycken boenden för äldre i Österåkers kommun som stämmer väl överens med definitionen, *mellanboende*. De är Solgården och Solhälla i centrala Åkersberga och Görjangården på Ljusterö.

Det finns också ett 55+ boende, Järnvägsparken, mitt i centrala Åkersberga med hyreslägenheter. Odentuna heter företaget som är ett familjeägt företag. Ett seniorboende, 55+, planeras för kvarteret Kanalstaden, Åkers kanal i Östra kanalstaden. Här görs plats för cirka 50 lgh. Säljstarten är planerad till 2017.

För att tillmötesgå önskemålen från morgondagens äldre behöver inslaget av mellanboenden som riktar sig till äldre med lättare funktionsnedsättningar öka för att de lättare ska kunna klara sig själva. Idag bor endast 10-25 procent av de äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov på ett mellanboende.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att behovet av att "bygga äldre-mellanboende nu!" utreds samt kartlägga vilken inriktning och omfattning som behövs av mellanboende för de äldre i Österåkers kommun.

Bilagor

1. Mellanboende 2016-05-31

Anders Lindblad
Lf socialchef

Kerstin Odenfelt
Sakkunnig äldre

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2016-05-31

Mellanboende

Äldreomsorgen går igenom stora förändringar. Sedan 1997 har antalet personer med plats på vård- och omsorgsboende minskat med drygt 30 000 i riket. För att behålla dagens nivå på utbudet av äldreomsorg skulle antalet platser behöva öka med ca 19 000 fram till 2025 och det enbart för att befolkningen åldras. Vårdanalys har gjort en studie av vad strukturförändringar kan betyda ur ett brukar- och medborgarperspektiv. Enligt en enkät besvarad av nära 400 personer i åldern 50-60 år, kallade "morgondagens äldre" vill hälften flytta till någon form av mellanboende. Där skulle de kunna få hjälp med praktiska sysslor och därmed lättare klara sig själva.

Det finns ingen nationell heltäckande statistik om mellanboenden, men i Vårdanalys rapporten uppskattas att endast 10-25 procent av äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov idag bor på mellanboenden.

Vårdanalys(www.vardanalys.se) är en myndighet som bildades 2011. Från och med 1 juli 2015 vidgades myndighetens uppdrag till att omfatta hela socialtjänsten. Uppgiften för Vårdanalys är att ur ett patient-, brukar- och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvården, tandvården och omsorgen. Vårdanalys är oberoende, de har enbart i uppgift att följa upp och analysera. Myndigheten bidrar till utvecklingen genom att skapa faktabaserade beslutsunderlag och rapporter i ämnen som har betydelse för hela landet.

I beskrivningen av vad ett s k "mellanboende" är, hänvisas till rapporten från Vårdanalys, "Hemtjänst, vård- och omsorgsboende eller mitt emellan", ett kunskapsunderlag för planeringen av morgondagens äldreomsorg publicerad i november 2015.

Artikeln av Marianne Abramsson; "Mellanboendeformer för äldre – av intresse såväl för de äldre som för bostadsföretagen", den har också bidragit i beskrivningen av vad ett s k "mellanboende" är.

Vård- och omsorgsboende riktar sig till äldre som inte längre kan bo kvar i det egna hemmet pga att deras behov av tillsyn eller kravet på trygghet och säkerhet inte längre kan tillgodoses av hemtjänst och hemsjukvård. Vård- och omsorgsboenden kräver biståndsbeslut.

Per den 31/12 2015 fanns det i Österåkers kommun 7 638 individer i gruppen 65+. År 2021 beräknas det bo 8765 individer enligt prognosen per den 31/12 2015.

Idag finns det 237 st platser på äldreboende i kommunen. Enligt den uppdaterade boendeprognosen från 2016, bedöms behovet av platser i permanent särskilt boende inom kommunen vara tillgodosett från och med nu och under kommande år.

Förutom särskilda boenden finns också olika former av *mellanboenden*. De är anpassade för att göra det lättare för äldre att klara sig själva utan att behöva flytta till ett särskilt boende.

I Vårdanalys rapporten definieras mellanboende som: *ett boende i en egen lägenhet med trygghetslarm och tillgång till viss gemensam service och gemensamma lokaler. Personal finns tillgänglig i huset under dagtid. Service- och omvårdnadsinsatser tillgodoses efter ansökan om hemtjänst.*

Denna definition av mellanboende liknar det som innan Ädelreformen kallades servicehus. Idag är den vanligaste motsvarigheten till ett mellanboende olika former av trygghetsbostäder och andra icke biståndsbedömda boendeformer.

I artikeln av Marianne Abramsson framkommer det att det finns inga regler för vad som måste ingå för att ett boende ska räknas som *mellanboende*. Oftast riktar sig boendet till individer som är 55 år eller äldre. Tillgängligheten är hög och det finns oftast gemensamhetsutrymmen och lokaler för hobbyverksamheter av olika slag. Mellanboendeformerna har en rad olika namn så som trygghetsboende, seniorboende, 55+ etc.

På uppdrag av regeringen 2006 startades en utredning av framtida behov av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden och av särskilda boendeformer.

Utredningen genomfördes av äldreboendedelegationen. Behovet av bostäder för äldre som känner sig otrygga hemma men inte behövde ett särskilt boende uppmärksammades. Begreppet ”trygghetsboende” föddes.

Socialdepartementet definition av trygghetsboende är:

- Bostadslägenheter och utrymmen i trygghetsboendet har god tillgänglighet för de boendes sociala gemenskap, aktiviteter och måltider. Bostadslägenheterna upplåts som hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt till personer som har fyllt 70 år.
- Trygghetsbostäderna ska vara planerade så att det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning.
- Trygghetsboendet ska vara bemannat dock anger inte riktlinjerna för trygghetsboende omfattningen. Syftet med bemanningen är att skapa förutsättningar för samvaro och social gemenskap.

Hemtjänst och primärvård ansvarar för den enskildes behov av vård och omsorg.

Idag finns det tre stycken trygghetsboenden i Österåkers kommun som stämmer väl överens med definitionen, *mellanboende*. De trygghetsboenden som avses är Görjansgården på Ljusterö med 20 lgh, Solgården med 60 lgh och Solhälla med 59 lgh i centrala Åkersberga.

Det finns också ett 55+ boende, Järnvägsparken, mitt i centrala Åkersberga med 68 hyreslägenheter. Odentuna heter företaget som är ett familjeägt företag. Ett seniorboende, 55+, planeras för kvarteret Kanalstaden, Åkers kanal i Östra kanalstaden. Här görs plats för cirka 50 lgh. Säljstarten är planerad till 2017.

För att tillmötesgå önskemålen från morgondagens äldre, enligt rapporten från Vårdanalys, behöver inslaget av mellanboenden som även riktar sig till äldre med

lättare funktionsnedsättningar öka. Idag, i riket, bor endast uppskattningsvis 10-25 procent av de äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov på ett mellanboende.

Med bakgrund av denna utredning bör följande fråga ställas i det fortsatta utredningsarbetet; ”Hur ser behov och omfattning ut, av att bygga mellanboenden för de äldre i Österåkers kommun, och med särskild hänsyn till de äldre med lätt funktionsnedsättning och måttliga omsorgsbehov”.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET I ÖSTERÅKER

nr 15/2016
ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN
2016 -03- 11
Dnr:
2016/0132-100 (1)

Motion till Kommunfullmäktige

Bygg äldre-mellan-boende NU!

Nästan dagligen ser vi på TV och får höra och läsa via andra medier om hur dem (vi) som blir lite mer till åren inte längre vill bo kvar hemma utan vill ha ett tryggt boende där det finns möjlighet att få stöd om så behövs, dygnet runt, men framförallt att kunna umgås med andra och fortsätta det aktiva liv vi alla vill leva.

Vi kan också läsa i olika rapporter att ett så kallat "mellanboende" är kostnadseffektivt och ger de äldre ett kvalitativt längre liv innan det är dags för den sista vilan eller mer vård.

Vi vill därför:

Att: Österåkers kommun skapar förutsättningar till att ett s k "mellanboende" för äldre byggs snarast.

Att: I planeringen och projekteringen av detta boende ska pensionärsorganisationerna i Österåker vara en aktiv part.

För Socialdemokraterna

Marie Ende

Cecilia Ringstedt

Lars Frid

KS § 10:13

Dnr. KS 2016/0133

Svar på motion nr 16/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) – Bygg fler LSS boenden

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 16/2016 besvarad med hänvisning till de två nu pågående nybyggnadsprojekten Söraplanen och Norrgårdshöjden samt att Vård- och omsorgsnämnden inför verksamhetsplan 2017-2019 och budget 2017 har för avsikt att ta upp frågeställningen.

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-19, § 2:19 föreslår motionärerna att Österåkers kommun skapar förutsättningar till att fler LSS boenden skapas inom kommunen snarast.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2016-09-14 § 9:6.
- Michaela Fletchers (M) ordförandeförslag daterat 2016-09-06.
- Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-08-25.
- Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2016-06-21, § 6:12.
- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-06-08.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande att anse motion nr 16/2016 besvarad med hänvisning till de två nu pågående nybyggnadsprojekten Söraplanen och Norrgårdshöjden samt att Vård- och omsorgsnämnden inför verksamhetsplan 2017-2019 och budget 2017 har för avsikt att ta upp frågeställningen.

Anas Abdullah (S) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Anas Abdullahs (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den som är för Anas Abdullahs (S) yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 7 ja-röster och 6 nej-röster.

Expedieras

- Vård- och omsorgsnämnden
- Kommunkansliet

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)
KS 2016-09-26, § 10:13

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	X		X		
L	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
L	Jenny Nordström	X		X		
C	Michaela Haga	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf	X			X	
S	Anas Abdullah	X			X	
S	Mats Larsson	X			X	
RP	Roger Johansson	X			X	
MP	Michael Solander	X			X	
V	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	X				
ÖP	Lennart Berneklint	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Peter Lander	X				
MP	Jonas Jonsson	X				
	Resultat			7	6	-

Ordförandeförslag

Kommunstyrelsens ordförande
Michaela Fletcher

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-09-06
Dnr 2016/0133

Svar på motion nr 16/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) - Bygg fler LSS boenden

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-19, § 2:19 föreslår motionärerna att Österåkers kommun skapar förutsättningar till att fler LSS-boenden skapas inom kommunen snarast.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 16/2016 besvarad med hänvisning till de två nu pågående nybyggnadsprojekten Söraplånen och Norrgårdshöjden samt att Vård- och omsorgsnämnden inför verksamhetsplan 2017-2019 och budget 2017 har för avsikt att ta upp frågeställningen.

Bakgrund

Tjänsteutlåtande från Kommunkansliet daterat 2016-08-25

Michaela Fletcher
Kommunstyrelsens ordförande

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2016-08-25
Dnr KS 2016/0133

Svar på motion nr 16/2016 från Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S) och Lars Frid (S) - Bygg fler LSS boenden

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-03-19, § 2:19 föreslår motionärerna att Österåkers kommun skapar förutsättningar till att fler LSS boenden skapas inom kommunen snarast.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 16/2016 anses besvarad med hänvisning till de två nu pågående nybyggnadsprojekten Söraplanen och Norrgårdshöjden samt att Vård- och omsorgsnämnden inför verksamhetsplan 2017-2019 och budget 2017 har för avsikt att ta upp frågeställningen.

Bakgrund

Socialförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande ” Vård- och omsorgsnämnden har i sitt arbete med motionen utgått ifrån upprättat Boendeprognos (VON 2013/0070), Uppdaterad boendeprognos (Bilaga 3 till budget 2016) samt Förtydligande av de båda prognoserna inom området LSS (2016). Vi kan som förvaltning då framföra följande sakupplysningar:

I de båda prognoserna samt i förtydligandet framkommer det att det finns och kommer fortsätta finnas ett underskott på bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS. De två nybyggnadsprojekten Söraplanen och Norrgårdshöjden, som Armada kommer att genomföra är det planerat för en stöd- och servicebostad per respektive byggprojekt. Det totala antalet platser för dessa två projekt är 14 st. Dessa båda projekt kommer att tidigast stå klart 2017, samt 2018.”

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra mot förslaget men understryker betydelsen av att Vård- och omsorgsnämnden i sin utredning även beaktar de ekonomiska aspekterna framöver.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2016-06-21, § 6:12.

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2016-06-21, § 6:12.
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-06-08.

Tjänsteutlåtande

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

VON § 6:12

Dnr. VON 2016/0052

Svar på motion "Bygg fler LSS-boenden"

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Att motionen härmed är besvarad.

Reservation

Marie Ende (S), Cecilia Ringstedt (S), Lars Frid (S), Gunilla Niss (S) och Yvonne Oretoft (RP) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation:

Motionen hanterar en viktig fråga för en liten grupp. I förvaltningens underlag står det att byggprocesserna borde påskyndas och att det bör ske i snabbare tempo än den prognos som är framtagen och vi delar den åsikten. Men det räcker inte att konstatera att det finns ett behov och att det snart finns ytterligare 14 platser. Genom att bifalla motionen kan kommunen visa att denna fråga är viktig och att man vill agera för ytterligare platser snarast.

Sammanfattning

Behov av nya bostäder enligt LSS för gruppen med funktionsnedsättning som socialförvaltningen kan identifiera är att år 2022 kommer antalet beslut om LSS-bostad att vara 232 st. Det totala behovet av nya platser/bostäder 2022 kommer att vara 103 stycken, varav av dessa 35 platser på gruppboende och 68 platser på stöd- och serviceboende. Detta innebär att det skulle behöva byggas fram till år 2022 ca 5 stycken gruppboenden och ca 6 stycken stöd- och serviceboenden i Österåkers kommun. Det ska tas hänsyn till prognoserna och att byggprocessen ska påskyndas för att kunna bygga det behov av bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS i ett snabbare tempo än den prognos som har tagits fram. Det är för avsikt att ta upp frågeställningen i Verksamhetsplan 2017 – 2019 och Budget 2017.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-06-08.

Förslag till beslut

Mikael Ottoson (KD) yrkar bifall till beslutet innebärande att Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta beslutet att motionen härmed är besvarad.

Marie Ende (S) yrkar att Vård- och omsorgsnämnden ska föreslå Kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Mikael Ottosons ställer yrkandena mot varandra och finner att Vård- och omsorgsnämnden har beslutat i enighet med ordförandes yrkande.

VON § 6:12 *forts.*

Omröstning

Votering begärs och verkställs med ja-röst för bifall till Mikael Ottosons yrkande och för nej-röst för bifall till Marie Endes yrkande.

Omröstningen utfaller med 5 ja-röster och 5 nej-röster, en avstår. Vid lika antal röster avgör ordförandes röst. Vård- och omsorgsnämnden har således beslutat i enlighet med Mikael Ottosons yrkande. Omröstningslista se bilaga.

Expedieras

- Akten
- Kommunstyrelsens arbetsutskott

M.O. alle

Bilaga

Omröstningslista VON § 6:12, 2016-06-21

Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)

Ledamöter	När v	Tjg	Vot § 6:12			Vot §		
			Ja	Nej	Avst	Ja	Nej	Avst
<i>Ordinarie</i>								
KD Mikael Ottosson, ordf.	X		X					
L Monica Kjellman 1:e v ordf.	X		X					
S Marie Ende 2:e v ordf.	X			X				
M Fredrik Rosengren	X		X					
M Birgitta Netterström								
L Kerstin Nilsson	X		X					
C Pär Claësson	X				X			
S Cecilia Ringstedt	X			X				
RP Yvonne Oretoft	X			X				
MP Bo Lundin								
V Aline Österlind								
<i>Ersättare</i>								
M Anneli Widén	X		X					
KD Ulrika Walberg	X							
ÖP Maria Ullenius	X							
S Lars Frid	X			X				
S Gunilla Niss	X			X				
Resultat			5	5	1			

M.O Me

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2016-06-08

Dnr VON 2016/0052

Till Vård- och omsorgsnämnden

Svar på motion ”Bygg fler LSS boenden”

Sammanfattning

Motionären föreslår att Österåkers kommun skapar förutsättningar till att fler LSS boenden skapas inom kommunen snarast.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Att motionen härmed är besvarad.

Förvaltningens slutsatser

Vård- och omsorgsnämnden har i sitt arbete med motionen utgått ifrån upprättat Boendeprognos (VON 2013/0070), Uppdaterad boendeprognos (Bilaga 3 till budget 2016) samt Förtydligande av de båda prognoserna inom området LSS (2016). Vi kan som förvaltning då framföra följande sakupplysningar:

I de båda prognoserna samt i förtydligandet framkommer det att det finns och kommer att fortsätta finnas ett underskott på bostäder med särskild service för vuxna enligt LSS. De två nybyggnadsprojekten Söraplanen och Norrgårdshöjden, som Armada kommer att genomföra är det planerat för en stöd- och servicebostad per respektive byggprojekt. Det totala antalet platser för dessa två projekt är 14 st. Dessa båda projekt kommer att tidigast stå klart 2017, samt 2018.

De projekt som pågår, nybyggnationer och upphandlingar, kommer inte att täcka behoven under de närmaste åren. Vård- och omsorgsnämnden kan komma att vara hänvisade till att köpa platser av externa utförare.

Beräkningen som har gjorts i boendeprognosen av det framtida behovet av lägenheter för bostad med särskild service enligt LSS har gjorts med hänsyn taget till tre faktorer: befolkningsprognos, faktisk kunskap på individnivå samt tendenser inom avflyttning, diagnostisering och mortalitet. Den stora ökningen som har visats sig i denna beräkning sker dock inte enbart genom befolkningsökning, utan även genom ökad andel personer som ansöker om insatsen. Antalet ansökningar om bostad med särskild service förväntas öka inom de närmaste åren.

Behov av nya bostäder enligt LSS för gruppen med funktionsnedsättning som socialförvaltningen kan identifiera är att år 2022 kommer antalet beslut om LSS-bostad att vara 232 st.

Det totala behovet av nya platser/bostäder 2022 kommer att vara 103st, varav av dessa 35 platser på gruppboende och 68 platser på stöd- och serviceboende. Detta innebär att det skulle behöva byggas fram till år 2022 ca 5 st gruppboenden och ca 6 st stöd- serviceboenden i Österåkers kommun.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att det ska tas hänsyn till prognoserna och att det påskyndas med byggprocessen för att kunna bygga det behov av bostäder med särskild service för vuxna enligt

Tjänsteutlåtande

LSS i ett snabbare tempo än den prognos som har tagits fram. Vård- och omsorgsnämnden har för avsikt att ta upp frågeställningen i Verksamhetsplan 2017 – 2019 och Budget 2017.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KF 2014-09-01, § 6:20/2014 Boendeprogno för Socialnämndens och Vård- och omsorgsnämndens målgrupper

VON 2016-03-01, § 2:5, Bilaga 3 till budget 2016, Uppdaterad boendeprogno

VON 2016-04-26, § 4:6, Förtydligande av boendeprogno samt uppdaterad boendeprogno inom områdena socialpsykiatri och LSS.

Bilagor

1. KF 2016-03-14, §2:19 ”Bygg fler LSS boenden”

Anders Lindblad
Tf Socialchef

Eva Höxter
Sakkunnig inom funktionshinder

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET I ÖSTERÅKER

Motion till Kommunfullmäktige

Bygg fler LSS boenden

Lagen är tydlig liksom våra värdegrunder; Alla människors lika värde och rätt till likabehandling. Men hur ser det ut i praktiken? Och vad kostar det? Vilken kvalitet får de som har behov och vi som betalar?

Det finns en grupp av människor som har det extra svårt, de som lyder under Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade. Kommunen är skyldig att ge dem stöd så att de så långt det är möjligt kan klara sig själva. Men många behöver stort stöd exempelvis att boendet är ordnat på ett speciellt sätt.

Idag betalar kommunen för boendeplatser utanför den egna kommunen vilket ofta är till en dyr nota. En nota om vi som skattebetalare får betala för. Ofta är kostnaden för en plats ca 3-6 000 kronor per DYGN. Dessutom får inte alla som vill någon bostad vilket innebär att vi åsidosätter vårt åtagande som kommun och kan få plikta med böter för att vi inte uppfyller lagen.

Vi är övertygade om att vi kan ge våra invånare ett kvalitativt liv på hemmaplan och till en bra kostnad. Vi är också övertygade om att vi kan skapa unika boenden som passar dessa personer i tider då kommunen växer.

Vi vill värna om en bra livskvalitet och en bra kommunekonomi och vill därför

Att: Österåkers kommun skapar förutsättningar till att fler LSS boenden skapas inom kommunen snarast.

För Socialdemokraterna

Marie Ende

Cecilia Ringstedt

Lars Frid

Mälervatten i Norrtälje

Norrvatten på fem sekunder

Norrvatten producerar och distribuerar dricksvatten av hög kvalitet till mer än 600.000 människor i 14 medlemskommuner i norra Storstockholm. Vi genomför även analyser och vattenprover i vårt ackrediterade laboratorium, samt erbjuder tjänster för läcksökning och vattenmätarservice. Vi är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent.

Vår vision

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus.

Innehåll

VD har ordet	4
Med Norrvatten i pumpen	6
Året i sammandrag	8
Utvecklingsmål och framgångsfaktorer	11
Miljöredovisning	14
Norrvattens forsknings- och utvecklingsarbete	16
Förvaltningsberättelse	18
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Finansieringsanalys	25
Noter till resultat- och balansräkning	26
Driftredovisning	30
Statistik och nyckeltal	31
Medlemsandelar	32
Investeringar	33
Revisionsberättelse	34
Från Mälaren till kranen	35

Framsidesbilden från vänster; Ulrika Folk kommunstyrelsens ordförande i Norrtälje, Dan Jacobsson projektkoordinator Norrvatten, Sigröd De Geyer VA-chef Norrtälje kommun. Denna sida: Norrtälje kanal

VD har ordet

Den statliga dricksvattenutredningen, som har pågått sedan 2013, befinner sig i sitt slutskede. Det har gjorts en gedigen genomgång av utmaningarna och möjligheterna för en trygg dricksvattenförsörjning, men de föreslagna ändringarna är, enligt min mening, inte tillräckliga.

Utredningen konstaterar att det krävs ett regionalt perspektiv, med ökad inriktning på mellankommunal samverkan samt långsiktighet, för att trygga dricksvattnet. Vidare föreslår utredningen att kommunerna ska vara skyldiga att införa vattenskydd för alla vattentäkter större än 50 personer. Det är bra förslag, men kommunerna behöver hjälp att skydda råvaran genom relevanta föreskrifter för införande av vattenskyddsområden. Havs- och vattenmyndigheten har, tillsammans med landets expertmyndigheter, en viktig uppgift att vägleda landets 290 kommuner i detta arbete. Länsstyrelserna behöver få resurser och ett tydligt uppdrag att prioritera handläggningen av vattenskyddsområden. Det är också viktigt att myndigheterna utövar tillsyn över hur föreskrifterna efterlevs och har samsyn och rättssäker tillämpning av desamma.

Hur trygga försörjningen?

Hur kan vi se till att trygga dricksvattenförsörjningen? Dricksvattenutredningen fokuserar på producentens skyldighet att säkerställa dricksvattenleveransen. Det innebär bland annat att se till att anläggningarna har rätt funktion och att vattenreningen fungerar. Men även om landets 290 huvudmän gör sin läxa behöver branschen nationell hjälp med att minska mängden hälsovådliga ämnen i omlopp, att upptäcka dem i tid och att kunna skydda vattentäktarna från dem genom vattenskyddsområden.

I början av mars presenterades en statlig utredning som gjorts om spridning av högflourerade kemikalier (PFAS) till dricksvattentäkter. Uppdraget var bland annat att analysera orsakerna till att spridningen kunnat pågå i många år utan att upptäckas. Utredarens analys landade i att kemikalielagstiftningen är för svag, grundvattenfrågorna uppmärksammas inte tillräckligt i samhället, tillsyn och egenkontroll enligt miljöbalken (och annan lagstiftning) fungerar dåligt samt att miljöövervakningen är otydligt och ofullständig. Han konstaterade även att samordningen mellan och inom myndigheter kan förbättras. Kritiken är kraftig och listan på brister lång.

PFAS-händelserna och utredningen sätter fingret på de brister som finns och jag hoppas innerligt att regering och myndigheter tar till sig de föreslagna åtgärderna så att vi kan undvika ytterligare katastrofer.

Viktiga strategiska beslut

Dricksvattenförsörjning är en strategisk kommunal angelägenhet som ger förutsättningar för invånarnas hälsa och kommunernas expansion och utveckling. Ofta krävs stora investeringar i anläggningar och det tar många år från fattat beslut till avslutat projekt.

Stockholm växer så det knakar och år 2050 kommer Norrvatten att förse 50 procent fler, drygt 900 000 männi-

skor, med dricksvatten. Användningen av mark och vatten är avgörande för att klara detta och jag är glad över att Länsstyrelsen nu tar initiativ till en vattenförsörjningsplan för Stockholms län. Länets kommuner behöver ha en gemensam plan för dricksvattenförsörjningen i både nöd och lust och skapa förutsättningar för en tryggad dricksvattenförsörjning i regionen.

Ökad förorening av Mälaren

Mälaren är vår i särklass viktigaste tillgång. Men vi är många som vill nyttja den, vilket resulterar i ökad förorening med försämrad vattenkvalitet som följd. Dessutom medför klimatförändringarna häftigare nederbörd och högre temperaturer, vilket ger större transport av föroreningarna och ökar risken för algblomning. Mälarens vatten blir grumligare med större mängd mikroorganismer.

Lagstiftningen är inte tydlig med vad som är tillräckligt rent och säkert dricksvatten. Varje dricksvattenproducent måste bilda sig en uppfattning om de risker som finns i råvattnet, i produktionsanläggningen och i distributionsnätet. Vi behöver också bestämma vilken ambitionsnivå som är rimlig för att garantera att dricksvattnet inte utgör en risk för människors hälsa. Norrvatten har en säker reningsprocess och alltid ett tjänligt dricksvatten. Men utifrån kunskapen om att miljöstörande föroreningar i Mälaren ökar, behöver vi förbereda oss för att kunna avskilja dessa från dricksvattnet. Även om lagstiftningen inte har krav på avskiljningen av kemiska miljögifter som PFAS, är det fullt rimligt att ett livsmedel som alla använder dagligen är fritt från sådana ämnen. Kostnaden att ta höjd för det okända och investera i ytterligare rening är liten jämfört med risken att äventyra människors hälsa.

Reservvatten i tre dagar?

Vad gör vi om en Mälaren plötsligt förorenas eller om Görvälnverket slås ut? I dagsläget klarar vi att upprätthålla leveransen i 3-4 dagar med hjälp av Stockholm Vatten och våra egna grundvattentäkter. Det känns inte tillfredsställande. Vi har därför undersökt om vi kan öka grundvattenbildningen i en av våra viktigaste täkter, Hammarby i Upplands Väsby. Försöket visar att det går att höja uttaget rejält och vi kommer nu att ta nästa steg för att få till stånd en anläggning för utökad reservvattenkapacitet.

Det är också viktigt att vi kan skydda våra vattentäkter från att förorenas av miljögifter och näringsämnen. De senaste årens PFAS-skandaler har varit en ögonöppnare för hur hantering av kemiska substanser kan äventyra människors hälsa. Dricksvattenkontrollen bygger på ett riskbaserat synsätt där stora krav ställs till kommunernas förmåga att bedöma och hantera dessa risker. Dricksvattenproducenterna behöver hjälp att minska mängden miljögifter i kretsloppet och skydda råvaran, Mälaren och våra grundvattentäkter.

Johanna Lindgren
VD, Norrvatten

Den gröna pumpen är en gåva till Norrtälje kommun från Norrvatten. Den överlämnades i samband med invigningen den 18 september.

Med Norrvatten i pumpen

Den 18 september skålades med Mälardratten i Norrtälje. Projektet med att bygga en vattenledning mellan Vallentuna och Norrtälje nådde sitt slut. Ledningsläggningen omfattar idag totalt 5,5 mil. I den sträckan har 8 km utförts som redundansledning för kommunerna Österåker och Vaxholm. Men även fler närliggande kommuner kan dra nytta av satsningen. Leveransen av dricksvatten till Norrtälje påbörjades enligt avtalet i juli 2015.

- Norrtälje växer så det knakar. Inom 10 år ska vi ha ökat befolkningen i innerstaden med 40 procent. Då är det skönt att veta att vattenfrågan är löst!

Det konstaterar Ulrika Falk, kommunstyrelsens ordförande i Norrtälje. Hon skänker en tacksam tanke till de politiker, från bägge blocken, som såg till att koppla ihop Norrvatten med Norrtälje.

- Det är ett mycket väl genomfört projekt som innebär att vi slipper lägga tid och kraft på vattenförsörjningen. Nu kan Norrtälje ta ytterligare steg för att växa ihop med Stockholmsregionen och bli en mer attraktiv kommun att bo och verka i.

Sigrid De Geyter, VA-chef i kommunen, ser även hon fördelar med den nya ledningen. Vattnet är gott och kommunmedborgarna nöjda.

- Hade inte den här möjligheten dykt upp, hade vi naturligtvis löst frågan på annat sätt, förklarar hon. Då hade Norrtälje kommun fått bygga ett nytt vattenverk. Men på det här sättet får vi en totallösning från Norrvatten, som även förser oss med reservvatten.

Både Ulrika och Sigrid uttrycker ett stort förtroende för Norrvatten och den kompetens som finns hos förbundet. Utvecklingen går mot att fler och fler små vattenverk läggs ner och ersätts av större, med längre ledningar som följd. Och Norrtälje är ett bra exempel på den utvecklingen.

Turné bland politiker

- Det handlar om att se möjligheter och inte hinder och att våga driva det man tror på! Jag, Hans Håkansson och Kjell Jansson delade en vision som nu blivit verklighet och det är naturligtvis väldigt roligt.

Lars-Erik Salminen, ordförande i Norrvattens styrelse

mellan 2006 och 2014, minns spännande möten när tankarna på att förse Norrtälje med Norrvatten tog konkret form. Han och Norrvattens dåvarande Vd, Hans Håkansson, begav sig ut på turné. De besökte varenda fullmäktige och talade med alla berörda politiker. För att fatta beslut om en 14:e medlemskommun måste alla andra kommuner ställa sig bakom.

Den blev en lyckosam resa. Den 5 maj 2009 undertecknades avtalet av Kjell Jansson och Lars-Erik Salminen och projektet var ett faktum. Dan Jacobsson på Norrvatten friställdes kort därefter från alla andra arbetsuppgifter för att driva projektet på heltid.

- Vi var ett fantastiskt bra team kring projektet. Alla stöttade varandra och vi löste problemen allt eftersom de dök upp. Ofta handlade det om att träffa människor, möta oroliga personer, dricka kaffe i köket och tala igenom projektet, avslutar Lars-Erik Salminen.

Långsiktiga beslut för framtiden

Redan när jag var ordförande i Tekniska nämnden i Norrtälje kommun, började jag fundera på om vi inte skulle kunna ansluta Norrtälje till Norrvatten. Det var mycket gnäll över vårt dåliga vatten och det var brist på vatten för nya exploateringar, men tiden var inte riktigt mogen och alla trodde det skulle bli för dyrt.

Det berättar Kjell Jansson, en av de drivande krafterna bakom projektet. När han, efter valet 2005, blev utsedd till kommunstyrelsens ordförande dröjde det inte länge förrän han kontaktade Norrvattens dåvarande Vd Hans Håkansson och hörde sig för om möjligheterna.

Snart visade det sig bli en riktig win-win situation. Norrvatten hade överkapacitet på vatten och i Norrtälje fanns en stabil kund. Efter en del diskussioner enades Norrvattens styrelse om att öppna upp för en 14:e medlem och projektet var ett faktum.

- Det mesta går om man bara bestämmer sig, konstaterar Kjell Jansson. I sådana här sammanhang måste man tänka långsiktigt. Och nu har Norrtälje ett bra vatten för minst 100 år framöver.

Norrvattens styrelseordförande Pehr Granthek invigningsstar. Till vänster om honom kommunstyrelsens ordförande i Norrtälje Ulrika Falk, till höger VA-chef Sigrid De Geyter.

Viktigt med kontinuitet

Redan vid den officiella byggstarten, den sista maj 2011, hade Dan Jacobsson på Norrvatten tillträtt sin tjänst som projektledare på heltid. Han kunde helt koncentrera sig på att leverera den 5,5 mil långa ledningen på utsatt tid och till rätt pris.

- För mig var det fantastiskt roligt att få ett stort jobb att bita i som avslutning på min långa yrkeskarriär, berättar han. Projektets storlek och komplexitet krävde att någon ägnade sig åt det fullt ut var uppfattningen i Norrvattens ledning.

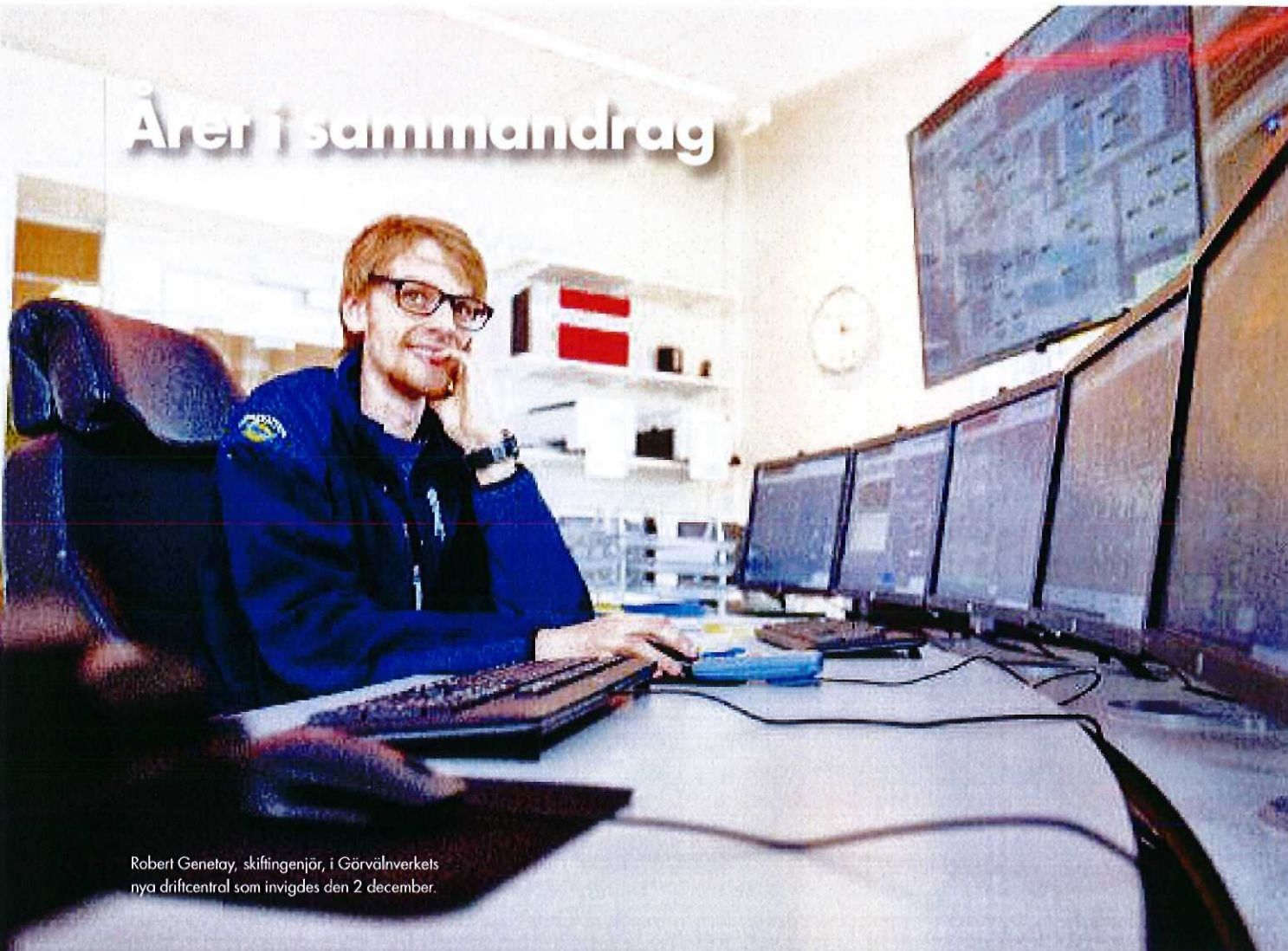
Två framgångsfaktorer, som Dan Jacobsson gärna lyfter fram, är de lyckade entreprenörsavtalen och den fina arbetsgemenskapen i projektgrupper.

- Gruppen hade en viss frihet att pröva alternativa lösningar som blev mer effektiva och som även kompenserade utvidgningar av projektet.

- Vi vågade satsa på lite mindre entreprenörer som hade ett annat sätt att arbeta och en annan prisbild. Det gjorde att projektledningen kom djupare in i det dagliga arbetet och vi blev därmed rationellare under resans gång.

- Dessutom var projektet väl förankrat bland både politiker och tjänstemän. Knepiga frågeställningar som uppstod löste vi tillsammans utan besvärliga långbänkar och förseningar.

Ärer i sammandrag

Robert Genetay, skiffingenjör, i Görvålverkets nya driftcentral som invigdes den 2 december.

Johanna Lindgren intervjuas på Görvålverket av TV3 inför inspelningen av Prislägarna.

Efter avslutat försök med infiltration av Hammarbyåttan forsas rören bort med helikopter.

2015 var ett bra år för Norrvatten. Hög vattenkvalitet i Mälaren har fört med sig lägre förbrukning av reningskemikalier vilket minskat miljöbelastningen och sänkt kostnaderna. Projektet med att ansluta Norrvatten till Norrtälje avslutades under sommaren, med mycket positivt resultat. (Se sidan 6)

2015 kännetecknas överlag av hög leveranssäkerhet och relativt få driftstörningar. Det kan ses som ett resultat av Norrvattens målmedvetna arbete med att höja leveranssäkerheten. De avbrott i dricksvattenförsörjningen som uppstått kan till stora delar tillskrivas de så kallade Hobas-ledningarna och därför prioriteras reinvestering i dessa.

En kraftig läcka i en Hobas-ledning i Sigtuna ledde till att stora delar av kommunen blev utan vatten under natten mot den tredje december. Orsaken var att bultarna i ett flänsförbund hade rostat sönder och gett vika. Nu kommer Norrvatten att, i förbyggande syfte, byta ut och isolera liknande konstruktioner. Ett arbete som beräknas pågå under flera år.

Investeringar i säkert vatten

Den 2 december 2015 invigdes Görvälnverkets nya driftcentral, drygt ett år efter byggstarten. Landshövdingen i Stockholms län, Chris Heister, klippte band och styrelseordförande Pehr Granfalk talade. De två honnörsorden miljö och säkerhet har genomsyrat arbetet. Miljö täcker både in arbetsmiljö för de skiftingenjörer som arbetar dygnet runt och miljöhänsyn i byggnadsmaterial och energitåg. Säkerheten gäller såväl övervakningssystem som elinstallationer och registrering av besökare till Görvälnverket.

Under året installerades och driftsattes två av Norrvattens nya UV-aggregat. De två övriga kommer att bytas ut under detta år. UV är en av Norrvattens två hygieniska barriärer och det är av yttersta vikt att denna processdel har kapacitet att klara av ett grumligare råvatten. När samtliga nya aggregaten är installerade kommer Norrvatten att vara utrustad med en UV-anläggning med ytterligare ökad barriärverkan och god redundans.

Redundans

Förutom förnyelse av ledningsnätet arbetar Norrvatten med att anlägga rundmarning för att säkerställa att alla abonnenter i de fjorton medlemskommunerna ständigt får gott och hälsosamt vatten. Sådana redundansledningarna innebär att alla orter ska kunna få vatten från fler håll, om en större läcka uppstår på huvudvattenledningen.

Ett led i den satsningen är den nya huvudvattenledningen mellan Upplands Bro och Sigtuna. Projektet

invigdes den 11 september med ett symboliskt första spadtag och tal av bland annat Norrvattens styrelseordförande Pehr Granfalk.

Projektet är ett samarbete mellan Norrvatten, Upplands Bro kommun och Sigtuna Vatten och Renhållning AB. Ledningen, som blir knappt 20 km lång, möjliggör även att nya planerade bostads- och industriområden kan förses med kommunalt vatten. Samtidigt med vattenledningen byggs en avloppsledning på sträckan mellan Bro och Häbo Tibble.

Reservvatten

Norrvatten har fyra grundvattentäkter som används som reservvatten om något skulle inträffa vid Görvälnverket. Men uttagsmöjligheterna från täkterna är i dagsläget begränsade. I hösten 2014 påbörjade Norrvatten därför ett försök med konstgjord infiltration av Hammarbytäkten i Upplands Väsby för att få svar på om det är möjligt att utöka kapaciteten. Försöket avslutades 2015 och det visar att det går att höja uttaget rejält. Norrvatten ska nu ta nästa steg för att få till stånd en anläggning för utökad reservvattenkapacitet.

Grundvattentäkterna är värdefulla komplement till Mälaren och Norrvatten arbetar med att revidera och ansöka om vattenskyddsområde med föreskrifter för att säkerställa vattenkvaliteten och motverka förorening av vattnet.

Efter avslutat försök flyttades rören med hjälp av helikopter till lagret i Oxberget.

Veolia sköter drift och underhåll

Norrvatten har sedan 2009 skött drift och underhåll av ledningsnätet som en driftentreprenad. Under 2015 löpte det gamla avtalet med Veolia Vatten ut och en ny upphandling genomfördes. Upphandlingen resulterade i att Veolia Vatten även denna gång kontrakterades. Avtalet gäller från 2016-01-01 och två år framåt och kan förlängas med ytterligare åtta år.

Ny organisation och värdegrund

Den 1:a september 2015 driftsatte Norrvatten en ny organisation med syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen, öka effektiviteten och fokusera på de tre kärnverksamheterna produktion, kvalitet och projekt. De största förändringarna var att den affärsdrivande verksamheten togs bort och införlivades i den nya organisationen. En ny avdelning Kvalitet och Utveckling, som inrymmer laboratoriet, bildades direkt under VD. Projektavdelningen svarar för åtgärdsplaneringen inom samtliga avdelningar och ansvarar för investeringsprocessen.

Under året har Norrvatten arbetat med verksamhetsstyrning och strategisk inriktning. Visionen har tolkats i en

gemensam målbild och konkretiserats i avdelningarnas verksamhetsplaner. Tillsammans med medarbetarna har en värdegrund tagits fram där ledorden är tillit, engagemang och nyskapande.

Utökad låneram

Norrvatten befinner sig i ett expansivt skede med stora investeringar. Från det att låneramen höjdes under 2009 har Norrvatten nyinvesterat i bland annat slamavvattningsanläggning, reservkraftsanläggning, vindkraftverk, driftövervakningssystem samt redundansledning till Österåker för över 200 Mkr. Den nya redundansledningen mellan Upplands-Bro och Sigtuna kommer att kosta Norrvatten ca 140 Mkr och anslutningen till Norrtälje 173 Mkr. Det innebär att nyinvesteringar för drygt 500 Mkr genomförts eller är under produktion de senaste åren. Vindkraftverket och anslutningen till Norrtälje är kostnadsneutrala, eller lönsamma, ur ett affärsmässigt perspektiv medan övriga nyinvesteringar främst höjer kvaliteten och minskar risken för avbrotts- eller kvalitetsbristkostnader.

Norrvatten genomför även reinvesteringar för en uthållig och robust produktion och distribution av dricksvatten i enlighet med det åtgärdsprogram som tagits fram. Det medför till viss del en ökning av investeringsnivån under kommande år, vilket gör att marginalen till lånetaket successivt kommer att minska. Norrvatten arbetar aktivt med finanshantering och kan med en god investeringsplanering säkerställa ett förutsägbart och balanserat avgiftsuttag.

Under året har Norrvatten ökat sin, av medlemskommunerna, bestämda låneram för att kunna finansiera kommande investeringar. Kontakter tas kontinuerligt med

affärsbanker och internationella låneinstitut för att säkerställa goda finansieringsvillkor.

Strategiskt arbete

Norrvatten har, tillsammans med styrelsen, inlett ett arbete med att ta fram en strategisk plan för de kommande tio åren. Syftet är att ha en gemensam och förankrad målbild för Norrvatten 2026 och därmed ge förvaltningen styrning och strategisk riktning för arbetet. Planen ska förtydliga och konkretisera förbundets ambitionsnivåer och krav för kvalitet, säkerhet och miljö. Den ska även omfatta förbundets inriktning i frågor kring kommunikation, kompetens, affärsutveckling och strukturfrågor samt externa engagemang. Arbetet förväntas vara klart sensommaren 2017.

Kommunikationssatsning

Norrvatten har under hösten 2015 inlett en informationskampanj, som huvudsakligen är riktad mot förtroendevalda i de 14 medlemskommunerna. Syftet är att höja kunskapen om Norrvatten och de utmaningar som förbundet står inför redan idag. Norrvattens vision säger att förbundet alltid ska leverera hälsosamt vatten och kampanjen har fokus på vad det innebär idag, med märkbara miljöförändringar och en växande befolkning.

Vd, Johanna Lindgren, har därför besökt ett antal kommunfullmäktigemöten och kommer att fortsätta sin informationsrunda under våren. För ändamålet har Norrvatten tagit fram en enkel informationsbroschyr och en kortfilm.

Norrvatten har deltagit på fem kommundagar för att informera om förbundets viktiga uppdrag och därmed höja kunskapen hos allmänheten.

Det symboliska första spadtaget för huvudvattenledningen mellan Upplands-Bro och Sigtuna.

Vid spakarna, från höger ordförande i Sigtuna Vatten & Renhållning Ronnie Lundin, Norrvattens styrelseordförande Pehr Granfolk, Tekniska nämndens ordförande i Upplands-Bro Catharina Andersson.

Utvecklingsmål och framgångsfaktorer

Anders Lindberg monterar en doseringspump på Görvälnverket.

Norrvattens tre utvecklingsmål

Styrelsen och ledningen i Norrvatten har beslutat att satsa på följande tre utvecklingsmål:

- Möta framtida förändringar i råvattenkvalitet
- Hållbar kapacitet
- Redundans och reservvatten

Målen omfattar de utmaningar Norrvatten står inför när det gäller uppdraget att förse medlemskommunerna med ett friskt dricksvatten, nu och i framtiden. Målen kräver satsningar på säkerhet och kvalitet under en längre tidsperiod.

Möta framtida förändringar i råvattenkvaliteten

Mälaren har en stor vattenvolym och relativt lång omsättningstid. Under normala förhållanden har Mälaren en god kemisk och mikrobiell vattenkvalitet. Men det är många aktörer som gör anspråk på att nyttja Mälaren för olika ändamål. Dessutom är Mälaren recipient (mottagare) för dag- och avloppsvatten som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen, och närsalter. Andelen vatten som har passerat ett dag-avloppsreningsverk utgör ca 5 procent av inkommande råvatten, vilket är mycket efter svenska förhållanden.

Klimatförändringen leder till en försämrad råvattenkvalitet och ställer krav på att reningsprocessen anpassa till dessa förhållanden. Häftig nederbörd med ökad avrinning som följd kommer att öka föroreningstransporten till Mälaren.

En ökad vattentemperatur ökar också riskerna för algblooming och mikrobiologisk tillväxt. Därutöver pågår en förändring med stigande humushalter i Mälaren, vilket gör vattenreningen betydligt svårare.

I dagsläget har Görvälnverket två reningssteg, så kallade barriärer, mot sjukdomsalstrande mikroorganismer, och för vissa virus endast en barriär. Reningsprocessen uppfyller lagstiftningen utifrån nuvarande vattenkvalitet i Mälaren, men i takt med ökade föroreningar bör barriärverkan öka till minst tre, vilket övriga stora vattenverk i Sverige har. Förmågan att avskilja kemiska miljö- och hälsostörande ämnen är också mycket bristfällig, liksom vid alla ytvattenverk i Sverige. Norrvatten behöver stärka förmågan att klara större mikrobiologiska eller kemiska föroreningsutsläpp till exempel i samband med extremregn.

Under 2015 har Norrvatten deltagit i försök för att anpassa vattenreningen till att i större utsträckning rena bort naturligt organiskt material (NOM) samt sjukdomsalstrande mikroorganismer. Norrvatten har också inlett ett samarbete med Stockholm Vatten för att testa ny reningsteknik i pilotskala. Försöken kommer att pågå under ett år och sammanfattas i ett antal rapporter.

Under året har Norrvatten tagit fram en spridningsmodell för Mälaren i samarbete med Stockholm Vatten. Tester har genomförts för att utveckla förmågan att tidigt upptäcka kemiska och mikrobiologiska föroreningar genom kontinu-

erlig mätning av råvatten in till vattenverket. Norrvatten har även testat en elektronisk näsa från Modern Water för att snabbt få indikation på förorening av petroleumprodukter.

För att stärka upp och effektivisera utvecklingsarbetet vid Norrvatten har en expertgrupp bildats under året.

Läs mer om Norrvattens forsknings- och utvecklingsarbete på sid 16.

Hållbar kapacitet

Norrvatten har en god tillgång till råvatten genom Mälaren och gällande vattendom för Görvålverket. Enligt den prognosmodell som Norrvatten utvecklat har Görvålverket tillräcklig produktionskapacitet för att klara ett normaldygn under överskådlig tid. Vid de tillfällen då förbrukningen är som högst (maxdygn) räcker kapaciteten i vattenverket fram till mitten av 2021 enligt beräkningarna. För att klara regionens tillväxt och maxdygn, med marginal för försämrade råvattenkvalitet eller underhållsarbeten, behöver kapaciteten utökas framöver.

Målet är att säkerställa en uthållig kapacitet på 220 000 m³ dricksvatten per dygn, vilket innebär en ökning av kapaciteten med ca 20 procent jämfört med nuvarande kapacitet.

I målet för hållbar kapacitet ingår även att säkerställa anläggningarnas tillgänglighet, vilket avser produktionsanläggningarnas förmåga att hantera olika former av störningar.

För att klara utvecklingsmålet om hållbar kapacitet har ett antal aktiviteter och projekt bedrivits under 2015. Förbundet har investerat i en ny UV-anläggning med högre kapacitet och förhöjd dosering som även klarar eventuella framtida myndighetskrav. Vidare har en ny driftcentral byggts för att höja säkerheten i driftövervakningssystemen och få en bättre arbetsmiljö.

Andra projekt och aktiviteter som bedrivits under året för att förbättra kapaciteten är:

- Kartläggning av befintlig kapacitet för respektive processsteg
- Detaljerad riskanalys av produktionsutrustning och elförsörjning
- Förstärkt redundans i styrsystem och instrumentering

Redundans och reservvatten

Med redundans avses rundmatning det vill säga att vattendistributionen kan genomföras till en punkt från flera olika håll. Går en ledning sönder kan den stängas av men slutkonsumenten kan ändå få vatten från en annan huvudvattenledning.

Med reservvatten avses tillgång till vatten från en annan källa än Mälaren om Görvålverket eller Mälaren skulle slås ut. Båda begreppen ger uttryck för samma grundtanke, nämligen att medlemskommunerna alltid ska ha tillgång till

dricksvatten även om något händer med ledningssystemet eller råvattenkällan.

Vattenproduktionen är beroende av en god kvalitet i Mälaren och att Görvålverkets alla delar är i full produktion. Om råvattenkvaliteten kraftigt försämrats, exempelvis genom utsläpp av diesel eller om produktionen vid Görvålverket havererar, kan vattenproduktionen upprätthållas i 3-4 dagar med stöd av Stockholm Vatten och Norrvattens grundvattentäkter. Bedömningen är, utifrån de riskscenarier som föreligger, att fyra veckors reservvattenförsörjning behövs.

Grundvattentäkterna är en viktig del av Norrvattens vattenförsörjning och en klar styrka, men där räddigheten över mark för vattenuttag och infiltration i stora delar saknas.

Under 2015 har infiltrationsförsök genomförts vid Hammarbytäkten i Upplands Väsby för att få svar på om det är möjligt att utöka kapaciteten. Resultaten visar på att det går att höja uttaget rejält och Norrvatten arbetar nu vidare med detta.

Skydd mot föroreningar som kan förstöra vattentäkterna är en viktig del av Norrvattens uppdrag. Under året har förbundet arbetat vidare med skyddet av Märstatakten i Sigtuna kommun och tagit fram förslag till föreskrifter. Ansökan om vattenskydd med föreskrifter av Hammarbytäkten är sedan tidigare inlämnad till Länsstyrelsen.

Leveranssäkerheten är generellt mycket god och antalet driftstörningar relativt få. Under senare år har fem stora läckor kopplade till så kallade GRP (Hobas) ledningar uppmärksammats. Ett fåtal av dessa har lett till avbrott i dricksvattenleveransen. Ett förnyelseprogram är framtaget för att bygga bort dessa ledningssträckor, men det kommer att ta lång tid. Leveranssäkerheten har förstärkts betydligt på senare år genom byggnation av rundmatningsledningar, så kallade redundansledningar.

Under 2015 lagade Norrvatten ett 30-tal mindre läckor och hade i slutet av året en stor läcka i Sigtuna kommun, vilken ledde till leveransavbrott under natten mellan 2 och 3 december i Sigtuna. Underhållsinsatser genomförs för att säkra upp denna ledningssträcka och undvika ytterligare driftstörningar. Under 2015 har en ledningssträcka med GRP-ledning förnyats längs med E4:an vid Norrviken.

Utredning har genomförts för att säkra dricksvattenleveransen till Knivsta som får vatten genom en enkelledning. Utredningen pekar på att det mest kostnadseffektiva alternativet är att anlägga en reservoar.

Norrvattens kritiska framgångsfaktorer

För att följa upp den operativa verksamheten och säkerställa effektivitet i såväl kärn- som stödjande verksamheter mäter Norrvatten ett antal kritiska framgångsfaktorer. De ska avspegla den dagliga driften i förbundet och de ekonomiska målsättningar som finns framtagna i budgeten.

Ett urval av de kritiska framgångsfaktorererna redovisas i

budget och följs sedan upp i kvartals-, delårs- och årsbokslut. De olika avdelningarna inom förbundet har fler framgångsfaktorer, förutom de som redovisas här, som löpande följs upp kvartalsvis.

De två första framgångsfaktorerna, som redovisas i nedanstående tabell, berör kvaliteten på det utgående dricksvattnet och leveranssäkerhet. Livsmedelsverket har tagit fram vissa riktvärden avseende kvaliteten på dricksvattnet. Norrvatten har dessutom ett antal interna riktvärden som generellt sett är hårdare än Livsmedelsverkets värden. Under 2015 har vattenkvaliteten varit god och hållit sig inom såväl externa som interna kravnivåer.

Leveranssäkerheten mäts i hur lång tid det tar att identifiera en större läcka och därigenom kunna isolera den det vill säga stänga vattentillförseln till ledningen på bästa sätt. Tidsgränsen är två timmar från första indikationen att läckan finns. Under året hade Norrvatten bara en större läcka, i Sigtuna, som påverkade slutkonsumenterna. Identifikation och nödvändiga åtgärder för isolering genomfördes under tidsgränsen.

Följande två mål rör kommunikation vid större läckor där kommunerna som berörs ska meddelas inom 30 minuter och Norrvattens Webbplats ska uppdateras inom samma tid. Dessa bägge mål uppnåddes i samband med läckan i Sigtuna.

Så följer ett arbetsmiljörelaterat mål avseende olycksfall där Norrvatten har en nollvision. Under 2015 rapporterades två fallolyckor med begränsade skador. Åtgärder för att försöka undvika liknande olyckor i framtiden genomfördes

omedelbart. Nollvisionsmålet uppnåddes dock ej.

De tre därpå följande målen avseende ekonomi med nettoresultat på minst 2 procent av omsättningen samt en prognos med begränsad avvikelse mot utfallet uppnåddes. Målet med en 110-procentig självfinansieringsgrad under en 10-årsperiod uppnåddes dock inte. Det målet är omöjligt att uppnå utan att avbryta nödvändiga re- och nyinvesteringar.

Reinvesteringsbehovet är högt och finansieringen sker i huvudsak genom egna medel som uppkommer genom avskrivningar eftersom det inte är tillåtet att generera vinst i verksamheten. Är investeringarna högre än avskrivningarna innebär det i regel att målet inte uppnås. Eftersom anläggningstillgångarna har lång avskrivningstid innebär reinvesteringar i anläggningar, som kan vara över 80 år gamla med sedan länge avslutade avskrivningar, att inflationen läggs på investeringsutgiften med full kraft. Återanskaffningsvärdet för Norrvattens anläggningstillgångar är mycket högt jämfört med faktiska bokförda värdet.

Inför 2016 har Norrvattens styrelse valt att ta bort detta finansiella mål eftersom det inte avspeglar en trovärdig och eftersträvanvärd ekonomisk situation. Ska Norrvatten kunna leverera ett kvalitetsmässigt högvärdigt dricksvatten med hög leveranssäkerhet nu och i framtiden krävs en höjd re- och nyinvesteringstakt.

Styrelsen har valt att i framtiden hellre sätta mål för soliditeten i förbundet.

Utvecklingsmål och kritiska framgångsfaktorer redovisas i övriga texter till årsredovisningen. I nedanstående tabell finns ovanstående redovisning sammanställd.

Kritiska Framgångsfaktorer	Nyckeltal/Målvärde	2015	2014	Kommentar
Kvalitet på utgående dricksvatten	Utgående dricksvatten ska alltid uppfylla interna och externa kvalitetskrav.	100 %	100 %	
Leveranssäkerhet	Identifiering och isolering av större läcka i huvudvattenledningsnätet ska ske inom 2 timmar.	100 %	100 %	En större läcka under 2015 - Sigtuna 2:a december.
Kommunikation	Meddela berörda kommun/er om identifierad störning inom 30 minuter.	100 %	60 %	
Kommunikation	Norrvattens webbplats ska uppdateras inom 30 minuter vid större läcka.	100 %	40 %	
Arbetsmiljö	Noll olycksfall.	2 st	3 st	Samtliga olycksfall har utretts och åtgärder har tagits för att liknande olyckor inte ska inträffa igen.
Ekonomi	Resultat om 2 % av omsättningen.	2,8 %	0,5 %	
Ekonomi	Självfinansieringsgrad över 110 % rullande 10-årsintervall.	39,0 %	40,2 %	Målet uppnås inte på grund av pågående och kommande investeringar i driftsäkerhet och leveransstrygghet.
Ekonomi	Avvikelse mellan prognos vid delårsbokslut utfall vid årsbokslut under 5 % i förhållande till omsättning.	1,8 %	1,0 %	

Miljöredovisning 2015

Kristina Dahlberg, processingenjör, läser av resultat vid Norrvattens pilotanläggning för ny reningsteknik.

Norrvatten har blivit tilldelad Miljödiplom guld av Järfälla kommun. Det är en certifiering i enlighet med Svensk miljöbas som bygger på miljöledningsstandarden ISO 14001.

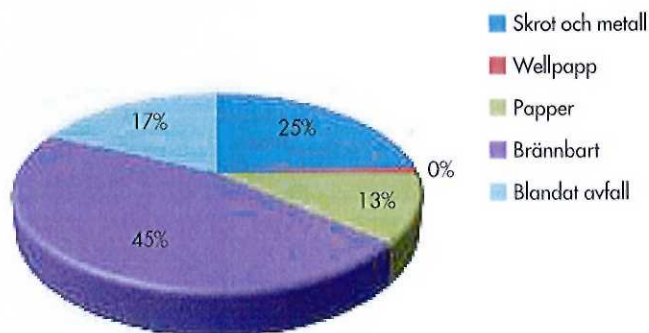
Det har gått ett år sedan diplommet förlängdes och Norrvatten är mitt i sitt arbete att nå målen för 2016. Tio mål sattes upp inför 2016, dessa är kopplade till energihushållning, verksamhetens miljöpåverkan och kemikalieanvändning.

De fem mål som har uppnåtts under 2015 i arbetet för att minska Norrvattens miljöpåverkan är:

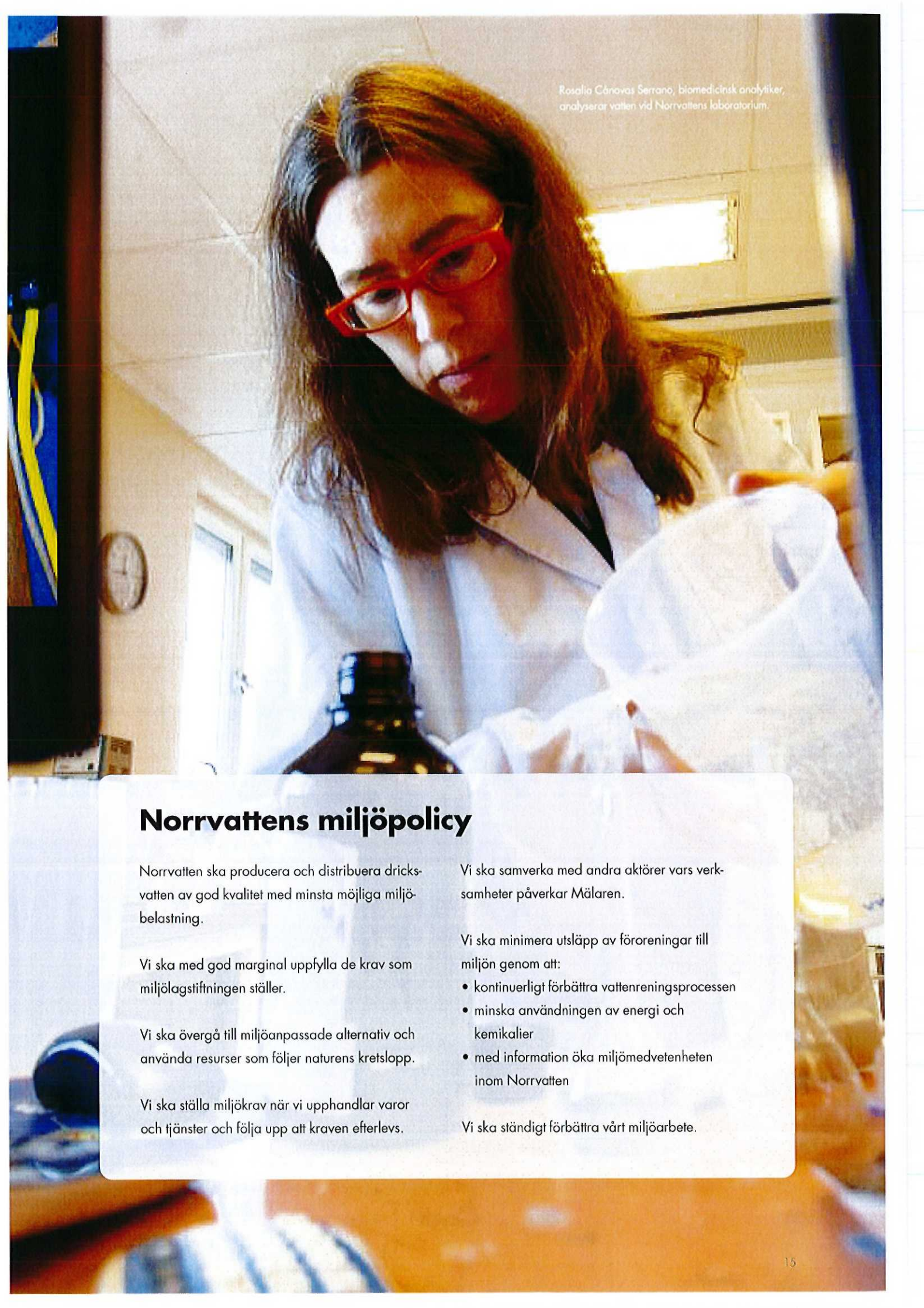
- Optimera doseringen av vår fällningskemikalie genom användning av en doseringsmodell som hela tiden räknar ut optimal dos för inkommande råvatten.
- En förstudie för att kontrollera möjligheterna att installera solceller på Görvälnverket för elproduktion har genomförts.
- Två studenter har blivit erbjudna arbetslivserfarenhet genom praktik och examensarbete på Görvälnverket.
- Norrvatten tankar diesel med bästa miljöklassning.
- Antalet underhållskemikalier på Görvälnverket har minskat med 37 % genom en ny inköpsstruktur.

2015 togs ett koldioxidverktyg fram för att beräkna hur många gram koldioxidekvivalenter som produktionen av dricksvatten bidrar med. För 2014 blev resultatet 45 g CO₂ ekv/m³.

Avfall 2015 Görvälnverket

Fördelningen av avfallsfraktionerna och mängden ser i princip likadan ut som 2014. Norrvatten hoppas på att ta fram lösningar för att kunna minska det blandade avfallet i framtiden och framförallt minska uppkomsten av avfall.

Rosalía Cánovas Serrano, biomedicinsk analytiker, analyserar vatten vid Norrvattens laboratorium.

Norrvattens miljöpolicy

Norrvatten ska producera och distribuera dricksvatten av god kvalitet med minsta möjliga miljöbelastning.

Vi ska med god marginal uppfylla de krav som miljölagstiftningen ställer.

Vi ska övergå till miljöanpassade alternativ och använda resurser som följer naturens kretslopp.

Vi ska ställa miljökrav när vi upphandlar varor och tjänster och följa upp att kraven efterlevs.

Vi ska samverka med andra aktörer vars verksamheter påverkar Mälaren.

Vi ska minimera utsläpp av föroreningar till miljön genom att:

- kontinuerligt förbättra vattenreningsprocessen
- minska användningen av energi och kemikalier
- med information öka miljömedvetenheten inom Norrvatten

Vi ska ständigt förbättra vårt miljöarbete.

Norrvattens forsknings- och utvecklingsarbete

Naturligt organiskt material (NOM), populärt benämnt humusämnen, i vatten är en komplex blandning av hundratusentals olika organiska ämnen. Totalhalten har ökat i många sjöar i Sverige, så också i Mälaren. En bidragande faktor är den pågående klimatförändringen. NOM orsakar färg- och luktstörningar, blockerar det aktiva kolets förmåga att avskilja miljö- och hälsostörande kemiska ämnen, minskar effekten vid desinfektion med UV-ljus eller klor samt ökar risken för bakterieväxt i ledningsnätet.

Att rena bort NOM är därför en nyckelutmaning för svenska vattenverk, inklusive Görvälnverket.

Den konventionella reningen vid Görvälnverket, kemisk fällning med aluminiumsulfat, har endast en begränsad förmåga att rena bort NOM. Det finns därför stort behov av att finna effektivare processer. Under de senaste åren har fokus på Norrvatten legat på membran teknik, bland annat i det av Svenskt Vatten finansierade projektet "Genomembran" där lösta humusämnen filtreras bort. Tekniken har visat sig fungera väl.

För att ytterligare öka kunskapen och underlätta beslut om framtida investering i ny reningsteknik, testas även andra tekniker. Du hör en nyutvecklad process från en holländsk vattenproducent, PWN Technologies. Under året har laboratorieförsök gjorts vid PWN, med råvatten från Görvälnverket, med mycket lovande resultat. Under kommande år ska processen testas i pilotskala vid Lovöverket där Norrvatten och Stockholm Vatten delar på utvecklingsarbete och kostnader.

NOMiNOR

Norrvatten deltar i ett internationellt projekt, NOMiNOR, som handlar om humusämnen i vattentäkter kopplat till klimatförändringen och reningsteknik. I projektet, som leds

av SINTEF i Norge, deltar sammanlagt 10 vattenverk från Sverige, Finland, Norge och Skottland samt två universitet. Vid vattenverken tillämpas allt från konventionell fällningsteknik till mer avancerade processer i form av membran och oxidationsprocesser.

Spridningsmodell för Mälaren

Under året har Norrvatten tagit fram en spridningsmodell för Mälaren i samarbete med Stockholm Vatten. Modellen kan simulera hur en förorening, exempelvis mikroorganismer och petroleumprodukter, som släpps ut i Mälaren kan spridas och därigenom ge en indikation för när och om utsläppet når Görvälnverket. Genom att köra olika scenarier i modellen ger den också Norrvatten en förståelse för vilka områden som är högriskområden om ett utsläpp skulle ske.

Expertgrupp

För att stärka upp och effektivisera FoU-arbetet vid Norrvatten har en expertgrupp bildats under året. I gruppen ingår Stephan Köhler, professor på SU, expert på humus och reningsteknik för NOM, Peter Radström, professor på Lunds Universitet och expert inom mikrobiologi samt Alexander Keuchen, utvecklingschef på VIVAB, och doktorand inom membran teknik. Gruppens syfte är att fungera som bollplank inom de fokusområden som är av största vikt för Norrvatten, underlätta rekrytering av examensarbetare och doktorander till olika projekt samt hjälpa till med forskningsansökningar och därmed indirekt finansiering.

Snabbanalyser för kemiska och mikrobiologiska föroreningar

Under året har Norrvatten undersökt några olika snabbanalyser på Görvälnverket. Dels har ett online-instrument från BioScan undersökts för att upptäcka mikrobiologisk paverkan. Norrvatten har även testat en elektronisk näsa från Modern Water för att snabbt få indikation på förorening av petroleumprodukter.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden och organisation

Kommunalförbundet Norrvatten ägs av medlemskommunerna Danderyd, Järfälla, Knivsta, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Ledamöter och ersättare i styrelsen redovisas här nedan tillsammans med sammanträdesstatistik med mera. Statistiken avser fullmäktige och styrelse för 2015.

Styrelse 2015

Förbundsorgan	Ledamöter	Ersättare	Sammanträden 2015
Förbundsfullmäktige	49	49	2
Valberedning	3	3	0
Styrelse	10	10	5
Presidium (*)	2	-	5
Revisorer	3	-	4

Styrelse

Pehr Granfolk, M	Solna	Ordförande (*)
Jonas Nygren, S	Sundbyberg	Vice ordförande (*)
Inger Olsson-Blomberg, M	Danderyd	Ledamot
Bjuggita Schwinn, M	Sollentuna	Ledamot
Erik Andersson, M	Täby	Ledamot
Eva Stenlund, MP	Upplands Väsby	Ledamot
Erik Nordman, L	Solna	Ledamot
Catharina Andersson, S	Upplands-Bro	Ledamot
Björn Lindfors, M	Järfälla	Ledamot
Ronnie Lundin, S	Sigtuna	Ledamot
Elwe Nilsson, M	Vallentuna	Ersättare
Olle Jansson, S	Norrtälje	Ersättare
Leona Jungfors, S	Järfälla	Ersättare
Michaela Flecker, M	Österåker	Ersättare
Anders Flodin, M	Vaxholm	Ersättare
Sven Hovmöller, S	Sollentuna	Ersättare
Klas Bergström, M	Knivsta	Ersättare
Pierre Gengiz Edstrand, MP	Sigtuna	Ersättare
Sigge Levin, S	Solna	Ersättare
Mats Nordström, L	Täby	Ersättare

Revisorer

Tommy Thoweman, M	Täby	Ordförande
Lars Markstedt, L	Järfälla	Ledamot
Hans-Erik Salomonsson, S	Sundbyberg	Ledamot

Biträde till revisorerna

Carin Hellgren, PwC

Valberedning

Benkt Kullgard, M	Sollentuna	Ordförande
Sven Fjelkestam, L	Täby	Ledamot
Jan Jogell, S	Sundbyberg	Ledamot
Lars Rådén, M	Solna	Ersättare
Jonas Uebel, L	Danderyd	Ersättare
Thore Nymon, S	Sigtuna	Ersättare

Förvaltning

Johanna Lindgren	Verkställande direktör
------------------	------------------------

Viktiga händelser under året samt målpuppfyllelse

Norrvatten debiterade 45,6 (44,2 år 2014) miljoner kubikmeter dricksvatten under året som gick. Samtliga lagstadgade kvalitetskrav uppfylldes.

I årsredovisningens verksamhetsberättelse redovisas viktigare händelser under året samt förbundets målarbete och målpuppfyllelse mer detaljerat. Under året har en majoritet av de verksamhetsmässiga målen som fullmäktige fastställde i budget och verksamhetsplan för 2015-2017 uppfyllts. Däremot uppfylls inte samtliga finansiella mål.

Den enskilt viktigaste händelsen under 2015 är inkopplingen av Norrtälje till vattendistributionssystemet i juli 2015. Projektet som budgeterades till 500 Mkr i total investeringsutgift beräknas kunna slutföras under 430 Mkr. Under året har en avräkning genomförts där Norrtäljes andel av investeringen tagits ut som en anslutningsavgift på drygt 257 Mkr. I juli 2017 kommer Norrtälje att betala likvid för denna avgift som fram till dess redovisas som både fordran och skuld i Norrvattens balansräkning. Den finansiella kostnaden för skulden belastas Norrtälje fram till betalning.

Under året har Norrvatten omorganiserats. En avdelning för Kvalitet och utveckling har bildats med laboratoriet som en enhet. Den affärsdrivande verksamheten har lagts ned och integrerats med den övriga verksamheten. 2015 särredovisas ändå den affärsdrivande sektorn för att få en tydlig budgetuppföljning.

Som framgår av verksamhetsberättelsens målredovisning har de flesta verksamhetsmässiga och finansiella målsättningarna som angetts i budget uppnåtts under

verksamhetsåret 2015.

En översyn genomförs löpande av målen. Under de närmaste åren är det omöjligt att nå en fullständig självfinansiering om re- och nyinvesteringar i kapacitet, leveranssäkerhet och dricksvattenkvalitet ska kunna genomföras enligt plan. De finansiella målen har därför justerats i 2016 års budget avseende självfinansieringsgraden.

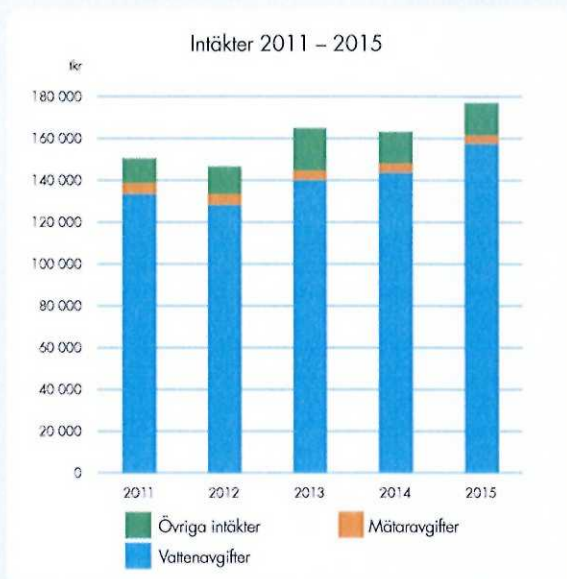
Resultat och finansiell ställning

Resultatet för 2015 uppgick till 4,9 Mkr (0,9 Mkr år 2014) vilket är 1,1 Mkr bättre än budgeterat. Resultatet beror i huvudsak på Norrvattens övergång till ett nytt pensionsavtal 2014 som medförde att en del av pensionskulden försäkrades. Därmed uppstod en jämförelsestörande post på netto + 9,7 Mkr.

Norrvatten har planerat en successiv övergång till nya redovisningsprinciper avseende förrådsredovisning, utredningar i projektverksamheten samt driftkostnadsredovisning av investeringar av underhållskaraktär. Denna övergång tidigarelades till verksamhetsåret eftersom det fanns ett finansiellt utrymme för detta. Övergången kommer att innebära ökade driftskostnader under de närmaste åren, samtidigt som kapitalkostnaderna successivt minskar. Eftersom driftskostnadsökningarna inte budgeterats fullt ut finns risk för underskott det kommande året. Årets överskott kan då användas för att balansera ett eventuellt framtida underskott.

Om man bortser från dessa jämförelsestörande poster har årets verksamhet följt budget mycket väl.

Norrvatten (tkr)	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015	Budget diff	Föreg år diff
Vattnavgifter	144 376	157 247	156 022	1 225	12 871
Mätaravgifter	5 531	5 296	5 200	96	-235
Övriga intäkter	13 414	14 887	15 438	-552	1 472
Totala intäkter	163 321	177 429	176 660	769	14 109
Kemikalier	6 968	7 063	8 310	1 247	95
Elenergi och olja	13 666	12 802	13 571	770	-865
Övriga driftskostnader	25 608	34 411	27 968	-6 443	8 803
Löner och ersättningar	29 510	30 451	31 483	1 032	941
Pensionskostnader	7 948	-1 785	7 057	8 841	-9 733
Övriga personalomkostnader	10 005	11 551	12 786	1 235	1 545
Övriga kostnader	14 142	15 552	15 464	-88	1 410
Avskrivningar	46 329	53 971	47 316	-6 655	7 642
Räntenetto	8 259	8 467	8 885	418	208
Totala kostnader	162 436	172 483	172 840	358	10 046
Resultat	884	4 947	3 820	1 127	24 155

Intäkter

Försäljningen av vatten har följt budget väl. Ser man till volymen var försäljningen 0,35 miljoner m³ högre än budgeterat. Jämfört med 2014 har volymen ökat med 1,4 miljoner m³ och vattenpriset höjts med 0,15 kr/m³ vilket ökade intäkten med 13 Mkr. Den ökade volymen beror främst på anslutningen av Norrtälje som påbörjade sina köp av vatten i september.

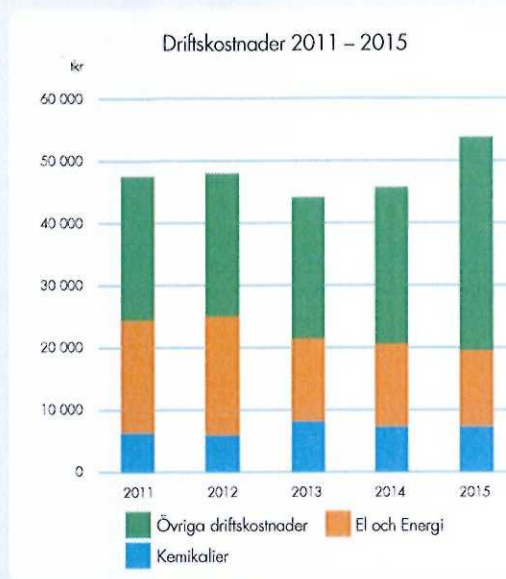
Totalt har befolkningen i Norrvattens verksamhetsområde ökat med 1,7 procent årligen de senaste fem åren. Samtidigt minskar konsumtionen per capita, vilket bland annat kan förklaras av allt fler snålspolande duschar, kranar och toaletter. Detta är positivt sett till användningen av kemikalier och elenergi, men skapar en utmaning för Norrvatten, som till största del har fasta kostnader som är oberoende av mängden vatten som produceras.

För 2016 inför Norrvatten en ny vattendebiteringsmodell med en fördröjd rörlig avgift. Ca 70 procent av Norrvattens kostnadsmassa debiteras kommunerna i relation till deras vattenförbrukning två år före det aktuella leveårsåret. Återstående intäkter inhämtas med en rörlig avgift på faktisk förbrukning med 1,11 kr per m³.

De totala intäkterna för den affärsdrivande delen av förbundet var 12,3 Mkr (11,4 Mkr) om man exkluderar de interna intäkterna som den affärsdrivande avdelningen får för arbete som utförs för den taxefinansierade delen av kommunalförbundet.

Driftskostnader

Norrvattens direkta kostnader för drift och underhåll av produktion och distribution består främst av kemikalier, elenergi samt främmande tjänster.

Kvaliteten på råvattnet var bra under året, vilket gör att kostnaderna för kemikalier ligger 1,3 Mkr lägre än budgeterat.

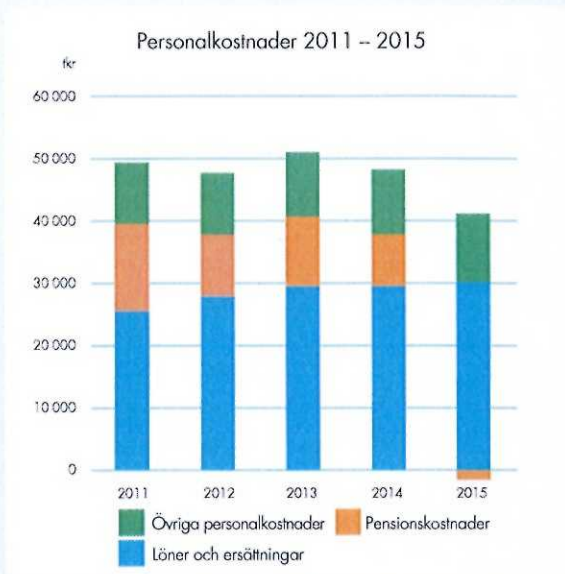
Kostnaden för elenergi och olja är något lägre än tidigare år. Vindkraftverket producerade mer än budgeterat. Totalt producerades 8,2 GWh (6,1 GWh) vilket sänkte förbundets kostnader totalt sett med 1,2 Mkr (0,7 Mkr).

I övriga driftkostnader ligger främst kostnader som är kopplade till underhåll av vattenverket, huvudvattenledningen samt de yttre anläggningarna. De övriga underhållskostnaderna för 2015 uppgick till 34,4 Mkr (25,6 Mkr). De ökade kostnaderna beror till stor del på ökade främmande tjänster. Övergången till dubbelbemanning på driften innebär att det underhåll som tidigare sköttes av egen personal nu täcks av externa resurser. Nya redovisningsprinciper gör att förstudier belastar driftkostnaderna till dess att beslut om investering tas.

Under 2015 lagades 21 läckor, en minskning från 35 läckor under 2014. Kostnaden för att laga dessa läckor var dock ovanligt hög. Endast åren 1996, 2002 och 2014 har förbundet varit i närheten eller över denna kostnad. En av årets läckor var omfattande och ledde till att konsumenter i Sigtuna blev utan vatten under en kortare tid. Kostnaderna för att laga och underhålla huvudvattenledningsnätet överskred budgeten med 3,3 Mkr.

Personal

Antalet årsarbetare 2015 var 54 personer (54 personer). Norrvattens övergång till ett nytt pensionsavtal 2014 medförde att en del av pensionsskulden försäkrades. Därmed uppstod en jämförelsestörande post på netto + 9,7 Mkr. Bortser man från den jämförelsestörande

posten håller sig personalkostnaderna väl inom budgeten.

Sjukfrånvaron ökade markant till 4,3 procent (1,3 procent), där långtidssjukskrivning stod för 37,4 procent (0 procent).

Under året slutade fyra personer sin anställning och tre personer anställdes. Samarbetet med Käppalaförbundet fortgick och under 2015 arbetade sex av Norrvattens medarbetare även för Käppalaförbundet i större eller mindre utsträckning. På motsvarande sätt arbetade tre av Käppalaförbundets medarbetare även på Norrvatten.

Kapitalkostnader

Norrvattens kapitalkostnader ökade med 7,9 Mkr jämfört med 2014 och översteg budget med 6,2 Mkr.

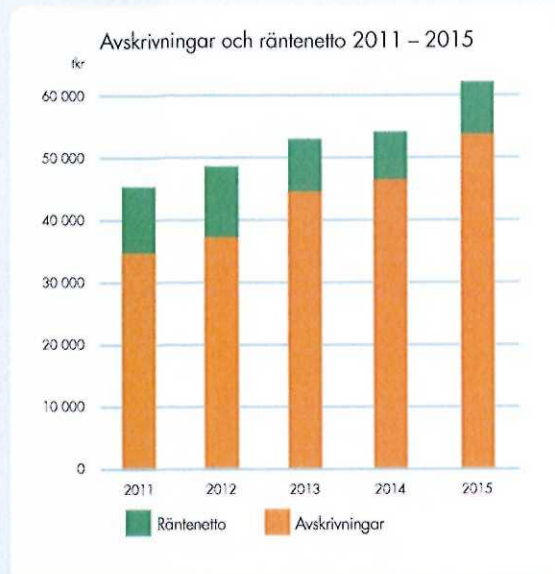
Avskrivningskostnaderna fortsatte att öka och 2015 uppgick kostnaden till 53,9 Mkr (46,3 Mkr). Orsaken var de många investeringar i nyanläggningar och reinvesteringar som görs för att trygga förbundets kapacitet att alltid kunna leverera ett hälsosamt dricksvatten även i framtiden. De ändrade redovisningsprinciperna medförde att ytterligare 5,4 Mkr skrevs ner under 2015.

Räntekostnaderna följer budget och de låga räntelägena har möjliggjort förändringar i låneportföljen för lägre finansiella kostnader i framtiden.

Affärsdrivna verksamheterna

I september genomfördes en omorganisation som medförde att den affärsdrivande verksamheten som inkluderar laboratorium, läcksökning och mätarservice lades ner och integrerades med den övriga verksamheten.

Resultatet för den affärsdrivna verksamheten var -1,1 Mkr (0,3 Mkr). I huvudsak berodde det negativa resultat

på de nedskrivningar som gjorts av anläggningstillgångar där nyttovärdet eller det ekonomiska värdet kan ifrågasättas. Det gäller till exempel det egenutvecklade tidsbokningsprogrammet för mätarbyten som har en begränsad nytta för verksamheten när mätarbytena upphör. Likaså skrevs en del äldre mätare, som idag hyrs ut till kommunerna men där den genomsnittliga avskrivningstiden borde ha förkortats i överensstämmelse med faktisk utslitningstid, ned.

Investeringar

Sammanlagt under året investerades 167,6 Mkr (185,0 Mkr) i anläggningar. Under året avslutades pågående arbeten till ett värde av 462,6 Mkr (73,2 Mkr). Varav 421,3 Mkr var kopplade till Norrtäljeprojektet.

Större investeringar som avslutades under året var:

- Norrtäljeprojektet (421,3 Mkr)
- Huvudvattenledning Ekeby/ Bulten Danderyd (6,1 Mkr)
- Reinvesteringar på Görvålverket och yttre anläggningar. (10,6 Mkr)
- Säkerhetshöjande åtgärder (3,7 Mkr)

Överskottet mellan budgeterade och avslutade projekt på 365,4 Mkr föreslås ombudgeteras till kommande år för fortsättning av nya etapper av de delavslutade investeringarna.

Balanskravsresultat

Årets balanskravsresultat uppgår till 4,9 Mkr (0,5 Mkr). Soliditeten ligger kvar på en nivå i linje med målsättningen för förbundet, soliditeten är 16,3 procent (18,0 procent).

Norrvattens styrelse

Från vänster: Pierre Cengiz Edstrand, Inger Olsson-Blomberg, Erik Nordman, Pehr Granfalk, Elwe Nilsson, Jonas Nygren, Signe Levin, Leena Jungfors, Sven Hovmöller, Mats Nordström, Catharina Andersson, Birgitta Schwinn, Björn Lindfors.

Styrelsens förslag till beslut

Styrelsen föreslår att förbundsfullmäktige beslutar

- att fastställa 2015 års resultaträkning och balansräkning
- att överföra oförbrukade investeringsmedel uppgående till 365,4 Mkr till 2016 års investeringar samt
- att i övrigt godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2015.

Sundbyberg 2016-04-06

Norrvattens styrelse

Per Granfalk, ordf.

Jonas Nygren, vice ordf.

Inger Olsson-Blomberg

Birgitta Schwinn

Erik Andersson

Björn Lindfors

Erik Nordman

Ronnie Lundin

Catharina Andersson

Eva Stenlund

Resultaträkning (tkr)

	Not	2015	2014
RÖRELSENS INTÄKTER			
	2		
Nettoomsättning		162 543	149 613
Övriga intäkter		11 230	11 055
Aktiverat arbete för egen räkning		3 657	2 653
Jämförelsestörande Realisationsvinst		0	0
Fondering för framtida investeringar		0	0
Omsättning		177 429	163 321
RÖRELSENS KOSTNADER			
Driftskostnader		-41 486	-32 619
Övriga externa kostnader		-28 341	-27 766
Personalkostnader	3	-49 947	-47 856
Personalkostnader - jämförelsestörande post	15	9 730	393
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	16	-53 971	-46 329
Summa kostnader		-164 016	-154 177
Rörelseresultat		13 414	9 143
FINANSIELLA POSTER			
	4		
Ränte- och övriga finansiella intäkter		3 720	37
Ränte- och övriga finansiella kostnader		-12 187	-8 296
Årets resultat		4 947	884
Balanskravsutredning enligt KL 4 kap § 3a:			
Samtliga realisationsvinster		0	0
vissa realisationsvinster enl undantagsmöjligheten		0	0
vissa reaförluster enl undantagsmöjligheten		0	0
orealiserade förluster i värdepapper		0	0
återföring av orealiserade förlust värdepapper		0	0
Årets resultat efter balanskravsjustering		4 947	884
Diskonteringsränteförändring pensionskuld		0	-393
medel till resultatutjämningsreserven		0	0
medel från resultatutjämningsreserven		0	0
Årets balanskravsresultat		4 947	491
NYCKELTAL			
Nettoresultat i förhållande till omsättning		2,8 %	0,5 %
Avskrivningar i % av totala kostnader		30,6 %	28,5 %
Finansnetto i % av totala kostnader		4,8 %	5,1 %
Antal årsanställda		54	54

Balansräkning (tkr)

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Immatriella anläggningstillgångar			
Immatriella tillgångar	5	9 527	9 266
Summa immatrerilla anläggningstillgångar		9 527	9 266
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, anläggningar och mark	6	613 040	477 083
Pågående nyanläggningar	7	92 379	387 381
Maskiner och andra tekniska anläggningar	8	21 885	7 347
Summa materiella anläggningstillgångar		727 305	871 811
Summa tillgångar		736 832	881 077
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9	100	100
Övriga långfristiga fordringar		1 630	1 630
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 730	1 730
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Råvaror och förnödenheter	10	1 791	4 524
Summa varulager		1 791	4 524
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		24 885	37 247
Interima fordringar	11	50 050	20 200
Övriga kortfristiga fordringar	17	259 248	4 489
Summa kortfristiga fordringar		334 183	61 937
Kassa och bank		0	0
SUMMA TILLGÅNGAR		1 074 536	949 267
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Investerat kapital	12	169 369	168 484
Dispositionsfond		6 106	2 043
Varav årets resultat		4 947	884
Summa eget kapital		175 475	170 528
Avsättningar			
Avsatt till pensioner	15	12 780	24 427
Summa avsättningar		12 780	24 427
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	13	784 413	643 225
Investerings fondering		20 000	20 000
Summa långfristiga skulder		804 413	663 225
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		29 592	32 952
Leverantörsskulder		31 070	43 280
Interima skulder	14	21 206	14 855
Summa kortfristiga skulder		81 869	91 088
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 074 536	949 267
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter för egna förpliktelser		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		32 697	35 847
NYCKELTAL			
Soliditet %		16,3 %	18,0 %
Soliditet % inklusive ansvarsförbindelse		15,8 %	17,3 %
Lånefinansiering % av anläggningar		114,7 %	79,9 %

Finansieringsanalys (tkr)

	Not	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		4 947	884
Justering för av- och nedskrivningar	5-6,8	53 971	46 329
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster*	16	-11 237	-393
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		47 681	46 820
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-272 246	-27 171
Ökning/minskning av förråd		2 733	-319
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-9 219	21 261
Medel från den löpande verksamheten		-231 051	40 591
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Avyttring av anläggningstillgångar		257 484	0
Investering i anläggningar	5-8	-167 621	-185 016
Medel från investeringsverksamheten		89 863	-185 016
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	13	141 188	144 425
Medel från finansieringsverksamheten		141 188	144 425
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0
* Pensionsavsättning och realisationsvinster		-11 237	-393
Avskrivningar/Nettoinvesteringar		60,1 %	25,0 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar, exkl Norrtälje		54,4 %	61,2 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar 10 år		38,9 %	39,4 %
Avskrivningar/Nettoinvesteringar 10 år, exkl Norrtälje		60,4 %	68,2 %

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Allmänt

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunalförbundet Norrvatten tillämpar i allt väsentligt från och med verksamhetsåret 2004 redovisningsprinciper i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt god redovisningssed som det bland annat kommer till uttryck i anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Avvikelser från rekommenderade redovisningsprinciper kommenteras nedan:

1. AVVIKANDE REDOVISNINGSPRINCIPER

1.1 Resultaträkningens uppställningsform

Resultaträkningen har ej ställts upp i enlighet med lagstiftningen som i första hand inriktats på att ge en rättvisande bild av kommuners redovisning där till exempel skatteintäkter och generella statsbidrag utgör de huvudsakliga intäkterna. Norrvatten bedriver dock affärsmässig verksamhet varför en uppställningsform för resultaträkningen, som mer liknar Årsredovisningslagens, har använts i syfte att erhålla tydligare information och en mer rättvisande bild av verksamhetens ekonomiska utfall.

1.2 Redovisning av pensionsförpliktelser och jämförelsestörande poster

Norrvatten har sedan många år valt att redovisa hela pensionsförpliktelser som en avsättning i balansräkningen inkluderande den del som avser förpliktelser intjänade före 1998. I Lagen om kommunal redovisning har den så kallade blandmodellen lagfäst för kommuner och kommunalförbund som innebär att endast den del av pensionsförpliktelser som intjänats efter 1998 ska redovisas som en avsättning medan förpliktelser som avser åren före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Från bokslut 2012 redovisar Norrvatten sina pensionsåtaganden enligt denna modell. 2011 års redovisning har i jämförande syfte ändrats på samma sätt.

Från och med 2006 redovisas också den särskilda löneskatten som en avsättning. Periodens förändring av pensionsåtagande inklusive löneskatt bokas som en resultatpåverkande post bland personalkostnaderna.

I enlighet med god redovisningssed belastar förändringen av intjänade respektive utbetalda pensioner årets resultat som en personalkostnad.

För 2011 har Rådet för kommunal redovisning rekommenderat kommuner och landsting att redovisa effekterna av den sänkta diskonteringsräntan på pensionsmedlen som en jämförelsestörande finansiell post. Norrvatten redovisar dock den ökade pensionsavsättningen som en helhet bland personalkostnaderna eftersom hela skulden sedan tidigare är redovisats på detta sätt. I särskild not behandlas den jämförelsestörande posten vars resultatpåverkande finansiella del avseende pensioner uppkomna efter 1998 också dras bort från resultatet i balanskravsutredningen.

1.3 Aktiverat arbete för egen räkning

Eget arbete för utveckling och anskaffning av anläggningstill-

gångar som bedöms ha ett ekonomiskt värde för Norrvatten i framtiden aktiveras löpande med kalkylerad lönekostnad som en intäkt. Denna aktivering genomförs endast för Norrtäljeprojektet, Uppland Bro - Sigtuna projektet, Labware och investeringar som delas mellan Käppalaförbundet och Norrvatten. Årets aktivering av eget arbete uppgår till 3 657 tkr (2 653 tkr).

2. AVSKRIVNINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod. Om en väsentlig skillnad finns för olika komponenter inom samma anläggningstillgång delas denna upp och skrivs av separat. Branschnormer avseende tillgångarnas nyttjandeperiod tillämpas i huvudsak enligt nedan:

- Driftbyggnader 15-30 år
- Ledningar 33-70 år
- Maskiner 10-15 år
- Tekniska anläggningar 10-15 år
- Inventarier, datorer och verktyg 5 år
- Vattenmätare 5- 8 år
- Immateriella tillgångar 5 år

En investering uppkommer om utgiften för anskaffandet överstiger 20 000 kr och nyttjandeperioden bedöms överstiga tre år. Vattenmätare har tidigare kostnadsförts löpande vid inköp. Från 2008 redovisas de som en anläggningstillgång med årliga avskrivningar enligt ovan. Immateriella anläggningar är främst investeringskostnader som uppkommer i samband med att nya IT-system köps in och anpassas efter förbundets behov, samt vissa utredningar som bedöms ha ett framtida värde för förbundet. Vid årets slut har nedskrivningar genomförts av vissa anläggningstillgångar som bedömts ha ett begränsat framtida värde för Norrvatten

3. FÖRRÅD OCH KEMILAGER

Rörlager med tillhörande reservdelsförråd har skrivits ned med 3.191 tkr till 0 Kr eftersom omsättningen av reparationsdelar är mycket låg. Många av förrådets artiklar är utgångna och har ett begränsat marknadsvärde. Nedskrivningarna inleddes för två år sedan.

4. FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

5. LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal klassificeras som operationella, löpande på maximalt tre år och redovisas som löpande kostnader.

6. AKTIVERAD RÄNTEKOSTNAD

Ränta avseende Norrtäljeprojektet och Upplands Bro - Sigtunaprojektet aktiveras under byggtid i enlighet med avtal. Räntan beräknas på genomsnittlig kapitalbindning under året och genomsnittlig räntesats för upplåning. 2015 uppgick den aktiverade räntan till 5 688 (8 532) tkr.

Not 2 Rörelsens intäkter (tkr)	2015	2014
Vattenavgifter	157 247	144 376
Mätaravgifter	5 296	5 237
Övriga intäkter	11 230	11 055
Aktiverat arbete för egen räkning	3 657	2 653
Summa intäkter	177 429	163 321
Not 3 Personal	2015	2014
Antal årsarbetare		
Totalt	54	54
Varav män	38	41
Antal anställda 31/12	49	53
vilket motsvarar antal heltidstjänster	48	52
Sjukfrånvaro	2015	2014
Totalt	4,3 %	1,2 %
Varav långtidssjukskrivning	37,4 %	0,0 %
Sjukfrånvaro könsfördelning		
Män	5,2 %	1,3 %
Kvinnor	1,9 %	0,8 %
Sjukfrånvaro per åldersgrupp		
0-29 år	0,0 %	0,0 %
30-49 år	2,8 %	1,3 %
50-99 år	6,0 %	1,0 %
Löner och andra ersättningar (tkr)	2015	2014
Vd och styrelse	1 799	2 121
Övrig personal	28 334	29 550
Summa	30 133	31 671
Sociala kostnader (tkr)	2015	2014
Sociala avgifter	9 372	9 149
Pensionskostnader inkl särskild löneskatt	9 862	8 341
Pensionskostnader (jämförelsestörande post) *)	-11 647	-393
Övriga personalkostnader	0	0
Summa	7 587	17 097
Summa	37 720	48 768
Not 4 Finansiella poster (tkr)	2015	2014
Ränteintäkter	3 720	37
Räntekostnader	-12 187	-8 296
Räntenetto	-8 467	-8 259
Not 5 Immateriella anläggningar (tkr)	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	14 400	11 938
Årets inköp	4 416	2 462
Omklassificeringar	0	0
Utrangeringar och försäljningar	0	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	18 817	14 400
Ingående avskrivningar enligt plan	5 135	2 881
Utrangeringar och försäljningar	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	4 155	2 254
Utgående ackumulerade avskrivningar	9 290	5 135
Bokfört värde	9 527	9 266

Not 6 Byggnader, anläggningar och mark (tkr)		2015	2014	
Ingående anskaffningsvärde		1 231 098	1 163 350	
Årets inköp		439 540	67 748	
Omklassificeringar		0	0	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		1 670 638	1 231 098	
Ingående avskrivningar enligt plan		754 015	711 739	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets avskrivningar enligt plan		303 583	42 277	
Utgående ackumulerade avskrivningar		1 057 598	754 015	
Bokfört värde		613 040	477 082	
Taxeringsvärde fastigheter		3 565	3 565	
Not 7 Pågående nyanläggningar (tkr)		2015	2014	
Ingående anskaffningsvärde		387 381	275 545	
Årets inköp		167 621	184 534	
Omklassificeringar		-462 623	-72 698	
Utgående bokfört värde		92 379	387 381	
Not 8 Maskiner och tekniska anläggningar (tkr)		2015	2014	
Ingående anskaffningsvärde		26 751	23 782	
Årets inköp		18 255	2 969	
Omklassificeringar		0	0	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		45 007	26 751	
Ingående avskrivningar enligt plan		19 404	17 606	
Utrangeringar och försäljningar		0	0	
Årets avskrivningar enligt plan		3 717	1 799	
Utgående ackumulerade avskrivningar		23 121	19 404	
Bokfört värde		21 885	7 347	
Not 9 Andelar i dotterföretag				
Namn och org nr	Säte	Röstandel %	Kapitalandel %	Andelar
Norrvatten AB Org nr 556527-3694	Sundbyberg	100%	100%	100
(tkr)		2015	2014	
Ingående anskaffningsvärde		100	100	
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde		100	100	
Bokfört värde		100	100	
Långfristig fordran, Bostadsrätt		1 630	1 630	
Not 10 Förråd och varulager (tkr)		2015	2014	
Förrådsmaterial		0	3 191	
Kemikalieförråd		1 791	1 333	
Summa		1 791	4 524	
Not 11 Interima fordringar (tkr)		2015	2014	
Övriga upplupna intäkter		15 002	16 236	
Förutbetalda kostnader		35 048	3 735	
Summa		50 050	19 971	

Not 12 Förändring av eget kapital (tkr)

	Investerat kapital	Disp. fond	Årets resultat	Summa
Belopp vid årets ingång	1 68 484	1 159	884	170 527
Föregående års resultat	884		-884	0
Årets resultat			4 947	0
Belopp vid årets utgång	1 69 368	1 159	4 947	175 474

Den affärsdrivande sektorns andel av det egna kapitalet uppgår till 2543 tkr (3 676 tkr) vid årets utgång.

Not 13 Långfristiga skulder (tkr)

	2015	2014
Lån hos kreditinstitut		
Utnyttjad checkräkningskredit *)	22 117	27 051
Förfall om mer än 5 år	285 088	22 037
Förfall mellan 0 och 5 år	506 799	626 888
Summa	814 004	675 976

*) Beviljad checkräkningskredit uppgår till 60 000 tkr (60 000 tkr)

Norrvatten tillämpar en av förbundsfullmäktige antagen finanspolicy som reglerar de bedömda största riskerna för förbundets finanshantering, bland annat finansieringsrisk (tillgång på kapital över tid) och ränterisk (kostnad för kapital över tid). Ränterisken möts med derivat där korta räntevillkorsperioder säkras med längre avtal om fast ränta över olika tidshorisoner. Marknadsvärdet på derivaten avspeglar kostnaden för säkringarna om de skulle skulle sägas upp vid bokslutstidpunkten. Finanspolicyens mandat redovisas inom parentes i nedanstående sammanställning.

Lånevolym	814 004	675 976
Genomsnittlig kapitalbindning (> 1,5 år)	5,75	1,2
Genomsnittlig Räntebindning (2-5 år)	3,5	4,0
Snittränta	2,3%	2,7%
Marknadsvärde avseende derivat	-37 234	-41 144

Balansräkningen innehåller både en skuld och en fordran avseende Norrtälje om 257 Mkr som kommer att upphöra 15 juli 2017.

Fondering för framtida investeringar enligt investeringsplan

UV aggregat	20 000	20 000
Summa	20 000	20 000

Kortfristiga skulder (tkr)

Kortfristig del av långfristig skuld	7 475	5 700
Summa	7 475	5 700

Not 14 Interima skulder (tkr)

Semester- och övertidsskuld	2 856	2 687
Sociala avgifter	3 662	3 307
Upplupna räntekostnader	813	2 170
Förutbetalda intäkter	0	1 120
Övriga upplupna kostnader	13 875	5 888
Summa	21 206	15 172

Not 15 Pensionsmedelsförvaltning (tkr)

Avsättning för pensioner inklusive särskild löneskatt	12 780	24 427
Ansvarsförbindelser för pensioner	32 697	35 847
- Finansiella placeringar för pensioner	0	0
Totala förpliktelser	45 477	60 274

Pensionsförpliktelser ink särskild löneskatt (tkr)

Pensionsförpliktelser ingående värde	24 427	24 820
Pensionsutbetalning	-895	-701
Ränte- och beloppsuppräknings	328	381
Förändring av diskonteringsräntan	0	0
Nyintjänat	-11 167	-75
Aktualisering	0	0
Övrigt	87	1
Pensionsförpliktelser utgående värde	12 780	24 427

Aktualitetsgrad

Återlåning i verksamheten	45 477	60 274
---------------------------	--------	--------

Pensionsåtagandet är värderat med hjälp av KPA och de antaganden de tillämpar vid beräkningar av skulden. Särskild löneskatt uppgår till 24,26 % och betalas i samband med utbetalning av pensionsmedel. Inga övriga pensionsåtaganden förutom de av KPA förvaltade pensionerna förväntas uppstå.

Not 16 Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar

Eftersom Norrvatten planerat en successiv övergång till nya redovisningsprinciper avseende förrådsredovisning, förstudier i projektverksamheten samt driftkostnadsredovisning av investeringar av underhållskaraktär tidigare lades dessa förändringar till verksamhetsåret då finansiellt utrymme fanns för detta. Sammantaget medför dessa ändrade redovisningsprinciper att ytterligare 5,4 Mkr skrevs ner under 2015.

Not 17 Kortfristiga fordringar

2015-07-01 upprättades ett skuldbrev mellan Norrtälje kommun och kommunalförbundet Norrvatten. Skuldbrevet utgavs av anslutningsavgift till förbundets dricksvattenproduktion med amorteringar och ränteuppgifter. Skuldbrevet är utfärdat på två år och ska avslutas 2017-07-15. Vid årsskiftet uppgick fordran till 254,3 Mkr.

Driftredovisning (tkr)

	Budget 2015	Utfall 2015	Differens	Utfall 2014	Differens
Affärsdrivande sektor					
Mätaravgifter	5 650	5 751	101	5 531	220
Interna intäkter	2 200	2 123	-77	2 260	-138
Externa intäkter	7 375	6 595	-780	5 882	713
Summa intäkter	15 225	14 469	-756	13 673	796
Driftskostnader	-2 000	-2 553	-553	-759	-1 794
Övriga externa kostnader	-1 232	-1 672	-440	-1 617	-54
Interna kostnader (IT, ledning med mera)	-2 470	-2 470	0	-2 470	0
Personalkostnader	-7 765	-6 440	1 325	-7 280	840
Avskrivningar/kapitalkostnader	-1 351	-2 468	-1 117	-1 204	-1 264
Summa kostnader	-14 818	-15 602	-784	-13 331	-2 272
Resultat	407	-1 133	-1 540	343	-1 476
Taxefinansierad sektor					
Vattenavgifter	156 022	157 247	1 225	144 376	12 871
Interna intäkter	29 674	29 674	0	29 674	0
Externa intäkter	6 064	6 729	666	7 532	-803
Summa intäkter	191 759	193 649	1 891	181 581	12 068
Driftskostnader	-34 553	-38 934	-4 381	-31 859	-7 074
Övriga externa kostnader	-27 528	-26 669	859	-26 149	-521
Interna kostnader (inköp)	-29 403	-29 326	77	-29 463	138
Personalkostnader	-42 011	-32 670	9 341	-40 184	7 514
Avskrivningar/Kapitaltjänst	-45 966	-51 504	-5 538	-45 126	-6 378
Summa kostnader	-179 461	-179 103	358	-172 781	-6 322
Ränteintäkter	15	3 720	3 705	37	3 683
Räntekostnader	-8 900	-12 187	-3 287	-8 296	-3 891
Summa räntenetto	-8 885	-8 467	418	-8 259	-208
Resultat	3 413	6 080	2 667	541	5 539
Totalt 2015					
Vattenavgifter	156 022	157 247	1 225	144 376	12 871
Mätaravgifter	5 650	5 751	101	5 531	220
Externa intäkter	13 439	13 325	-114	13 414	-90
Summa intäkter	175 110	176 322	1 212	163 321	13 002
Driftskostnader	-36 553	-41 486	-4 934	-32 619	-8 868
Övriga externa kostnader	-28 760	-28 341	419	-27 766	-575
Personalkostnader	-49 777	-39 110	10 667	-47 463	8 353
Avskrivningar	-47 316	-53 972	-6 655	-46 330	-7 642
Summa kostnader	-162 406	-162 909	-503	-154 178	-8 731
Ränteintäkter	15	3 720	3 705	37	3 683
Räntekostnader	-8 900	-12 187	-3 287	-8 296	-3 891
Summa räntenetto	-8 885	-8 467	418	-8 259	-208
Resultat	3 819	4 947	1 128	884	4 063

Statistik och nyckeltal

NORRVATTEN 5 år i sammandrag (tkr)	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015
Vattenavgifter	131 249	125 939	140 210	144 376	157 247	156 022
Mätaravgifter	5 174	5 120	5 214	5 531	5 296	5 200
Övriga intäkter	11 450	13 249	21 131	13 414	14 887	15 438
Totala intäkter	147 873	144 308	166 554	163 321	177 429	176 660
Kemikalier	6 530	6 108	8 194	6 968	7 063	8 310
Elenergi och olja	17 857	18 839	13 482	13 666	12 802	13 571
Övriga driftskostnader	22 871	22 673	22 342	25 608	34 411	27 968
Löner och ersättningar	25 477	27 783	29 395	29 510	30 451	31 483
Pensionskostnader	14 008	9 860	11 371	7 948	-1 785	7 057
Övriga personalomkostnader	9 892	10 103	10 493	10 005	11 551	12 786
Övriga kostnader	7 843	9 324	11 286	14 142	15 552	15 464
Avskrivningar	34 512	37 080	44 282	46 329	53 971	47 316
Räntenetto	10 736	11 376	9 235	8 259	8 467	8 885
Totala kostnader	149 726	153 149	160 079	162 436	172 483	172 840
Resultat	-1 853	-8 841	6 475	884	4 947	3 820
Anläggningstillgångar	515 817	620 837	744 120	882 807	738 562	1 107 363
Omsättningstillgångar	34 057	48 296	38 970	66 461	335 973	49 500
Totala tillgångar	549 874	669 133	783 090	949 267	1 074 535	1 156 863
Eget kapital	136 781	163 168	169 644	170 528	175 475	173 160
Avsättningar	56 760	21 741	24 820	24 427	12 780	23 946
Långfristiga skulder	314 123	429 955	518 800	663 225	804 413	909 757
Kortfristiga skulder	42 210	54 269	69 827	91 088	81 869	50 000
Totala skulder	549 874	669 133	783 090	949 267	1 074 536	1 156 863
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	330 566	444 707	528 620	675 976	814 004	909 757
Nettoinvesteringar (tkr)	75 414	142 101	167 565	185 016	163 851	204 634
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	2,95	2,95	3,15	3,30	3,45	3,45
Årsanställda	56	58	58	54	54	56
Sjukfrånvaro	2,1 %	2,0 %	1,7 %	1,2 %	4,3 %	2,0 %
Frisknärvaro	97,9 %	98,0 %	98,3 %	98,8 %	95,7 %	98,0 %
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015
Nettoresultat i förhållande till omsättning	-1,3 %	-9,5 %	3,9 %	0,5 %	2,8 %	2,2 %
Kapitalkostnader i % av totala kostnader	30,2 %	33,8 %	33,4 %	33,6 %	36,2 %	32,5 %
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	24,9 %	24,4 %	21,7 %	18,0 %	16,3 %	15,0 %
Lånefinansiering i % av anläggningar	64,2 %	71,6 %	71,0 %	76,6 %	110,2 %	82,2 %
Rörelsekapital	-8 153	-5 973	-30 856	-24 627	254 105	-500
Självfinansieringsgrad	45,8 %	26,4 %	26,4 %	25,0 %	32,9 %	23,1 %
Akkumulerad självfinansieringsgrad 10 år	60,1 %	51,0 %	45,8 %	40,2 %	39,0 %	
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Budget 2015
Uppfordrad råvattenmängd 1000 m ³	46 083	46 091	48 700	48 000	50 075	48 482
Producerad mängd dricksvatten 1000 m ³	44 853	43 251	45 600	44 525	46 796	46 173
Intern förbrukning procent	2,7 %	6,6 %	6,8 %	7,8 %	7,0 %	4,8 %
Debiterad mängd 1000 m ³	44 333	42 943	44 651	44 157	45 579	45 224
Förlust i procent av producerad mängd	1,2 %	0,7 %	2,1 %	0,8 %	2,7 %	2,1 %
Energiuttag produktion kWh	18 254	17 912	18 929	18 390	19 493	18 700
Energiuttag tryckstegring kWh	1 255	1 228	1 292	1 298	1 330	1 300
Energiproduktion Vindkraftverk kWh			7 138	6 071	8 217	7 700
Ökning/Minskning debiterat vatten %	3,0 %	-3,1 %	0,7 %	-1,1 %	3,2 %	5,0 %
Invånarantal medlemskommunerna	540 214	548 851	558 508	569 018	579 855	590 000
Ökning / minskning invånarantal %	2,15 %	1,60 %	1,76 %	1,88 %	1,90 %	4,15 %
Producerad mängd vatten m ³ /invånare	83	79	82	78	81	78
Kemikaliekostnad/m ³ debiterat vatten (kr)	0,15	0,14	0,18	0,16	0,15	0,19
Energikostnad/m ³ debiterat vatten	0,40	0,44	0,30	0,31	0,28	0,30
Pris per m ³ , kr	2,95	2,95	3,15	3,30	3,45	3,45
Energi och kemikaliekostnad procent av pris m ³	19 %	20 %	15 %	14 %	13 %	14 %

	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Driftsprover i verket	867	854	865	905	711
Egenkontrollprover i verket	104	204	206	206	208
Driftsprover på ledningsnätet	190	213	233	284	284
Kommunernas egenkontroll	646	618	897	798	793
Klagomålsprover (före och efter spolning)	155	86	76	94	94
Totalt antal prov (Laboratoriet)	3 728	3 990	4 025	4 394	4 068
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal läckor huvudvattenledningar	21	20	13	35	21
Antal läckor inom kommunernas lokala nät	101	121	124	76	65
Varav läckor på tomtmark (servisledning)	30	28	29	16	19
Antal mätarrenoveringar	5 400	5 500	5 500	0	0
Antal mätare	74 997	76 015	76 988	77 323	77 160
Renvattenkostnad i procent av total VA-kostnad. Genomsnitt i Stockholms län	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Typhus A Norrvattens andel av total kostnad %	9,8 %	8,9 %	9,5 %	9,8 %	9,3 %
Typhus A Total kostnad VA-avgifter	4 520	4 959	4 966	5 041	5 552
Typhus B Norrvattens andel av total kostnad %	13,4 %	12,8 %	13,0 %	12,7 %	12,9 %
Typhus B Total kostnad VA-avgifter	43 976	45 929	48 541	52 071	53 600

Typhus A = "Normalvilla" med 150 m³ i årlig vattenförbrukning

Typhus B = Flerbostadshus med 15 lägenheter och 2 000 m³ i årlig vattenförbrukning

Medlemsandelar

Kommun	Akkumulerad förbrukning 2014	2014 andel	Förbrukning 2015	Akkumulerad förbrukning	2015 andel
Danderyd	172 259	8,35%	2 581	174 840	8,24 %
Järfälla	255 976	12,31%	5 885	261 860	12,34 %
Knivsta	26 271	1,26%	742	27 014	1,27 %
Norrälje	0	0,00%	656	656	0,03 %
Sigtuna	138 757	6,62%	4 136	142 893	6,73 %
Sollentuna	212 804	10,20%	5 545	218 349	10,29 %
Solna	419 008	20,27%	7 159	426 168	20,08 %
Sundbyberg	262 320	12,72%	3 593	265 914	12,53 %
Täby	203 922	9,80%	4 820	208 742	9,83 %
Upplands-Bro	76 897	3,68%	2 109	79 007	3,72 %
Upplands Väsby	152 108	7,32%	3 320	155 428	7,32 %
Vallentuna	63 318	3,03%	1 784	65 102	3,07 %
Vaxholm	25 188	1,20%	670	25 858	1,22 %
Österåker	68 293	3,24%	2 578	70 871	3,34 %
Totalt	2 077 124	100,00%	45 579	2 122 702	100,00 %

Investeringar (tkr)

	Budget 2015	Totalbudget	IB 2015	Upparbetat 2015	Avslutat 2015	UB 2015
Görvålverket						
Intag och Mölaren	500	8 650	413	211	0	625
Flockning & Fällning	250	750	0	0	0	0
Filtrering & Pumpning	10 100	27 250	652	5 717	3 601	2 767
Kemikaliedosering & UV	10 400	17 750	1 018	12 332	628	12 722
Fastighet	9 300	22 600	9 341	15 726	0	25 067
Ellförsörjning	5 250	3 350	0	3 659	3 452	207
Styrsystem Driftövervakning	700	700	0	1 036	1 036	0
Pilotanläggning	1 000	20 000	0	0	0	0
Summa	37 500	101 050	11 424	38 681	8 718	41 388
Yttre anläggningar						
Grundvattenverk	2 000	6 000	236	804	804	236
Tryckstegringsstationer	2 000	4 000	0	0	0	0
Reservoarer	3 750	2 250	0	1 179	1 179	0
Allmänt, säkerhet, drift mm	1 100	2 350	4 060	144	3 732	472
Summa	8 850	14 600	4 296	2 127	5 715	708
Ledningar						
Norräljeprojektet	120 000	570 000	356 550	68 382	421 321	3 611
Ovriga ledningsprojekt	44 700	104 900	5 833	14 928	16 379	4 383
Externa byggprojekt påv Hvl	0	0	368	326	604	89
Reservvattenförsörjning	2 200	18 100	2 574	946	0	3 520
Utredningar, hjälpsystem	3 800	8 500	240	957	204	993
Upplands Bro - Sigtuna	25 000	90 000	4 300	33 387	0	37 688
Summa	195 700	791 500	369 866	118 927	438 508	50 284
Affärsdrivande						
Läcksökning	400	475	0	0	0	0
Mätarverkstad	3 400	2 400	0	6 217	6 217	0
Laboratorium	1 400	1 550	422	1 496	1 918	0
Summa	5 200	4 425	422	7 713	8 135	0
Administration						
IT	4 000	8 200	0	0	0	0
Administration	700	1 400	1 373	174	1 547	0
Summa	4 700	9 600	1 373	174	1 547	0
Summa	251 950	921 175	387 381	167 621	462 623	92 379
Summa ex Norrälje	131 950	351 175	30 831	99 239	41 301	88 769

Revisionsberättelse för år 2015

Vi har granskat styrelsens verksamhet och räkenskaper för år 2015. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och förbundets revisionsreglemente.

Vår revision har omfattat att löpande granska och ta del av styrelsens protokoll och övriga handlingar som ger information om förbundets verksamhet och ekonomi. Under året har delårsrapporten granskats och utlåtandet från revisionen har tillsänts Förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsens årsredovisning 2015 har varit föremål för granskning och har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som framgår av en särskild granskningsrapport. Granskningsrapporten tillsänds Förbundsfullmäktige i samband med att denna revisionsberättelse avlämnas.

Årets resultat är positivt och uppgår till 4 947 tkr, vilket överensstämmer med balanskravsresultatet. Resultatet innebär att kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) för året.

Förbundsfullmäktige har i budget för 2015 och tillhörande flerårsplan fastställt tre utvecklingsmål och ett antal kritiska framgångsfaktorer med såväl finansiella som verksamhetsmässiga målsättningar inom sex områden som alla har bäring på god ekonomisk hushållning och förbundets vision.

Enligt kommunallagens kapitel 9 § 9 a skall vi bedöma om resultatet i årsboksutet är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen, ur ett verksamhetsmässigt såväl som ett finansiellt perspektiv, som förbundsfullmäktige beslutat om i årsbudgeten och flerårsplanen.

Vi bedömer att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt lag, normer och i övrigt god redovisningssed.
- Vi bedömer att kommunalförbundets resultat och ställning för 2015, i huvudsak är förenligt med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som förbundsfullmäktige beslutat om, utom vad gäller självfinansieringsgraden.
- Av den redovisning som görs i årsredovisningen kan utläsas att samtliga verksamhetsmässiga mål uppfylls för året. Vår bedömning är att det samlade resultatet för 2015, i allt väsentligt, är förenligt med de verksamhetsmässiga målen för verksamheten som förbundsfullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att:

- Förbundsstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
- Förbundets årsredovisning godkänns. Den är i allt väsentligt upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

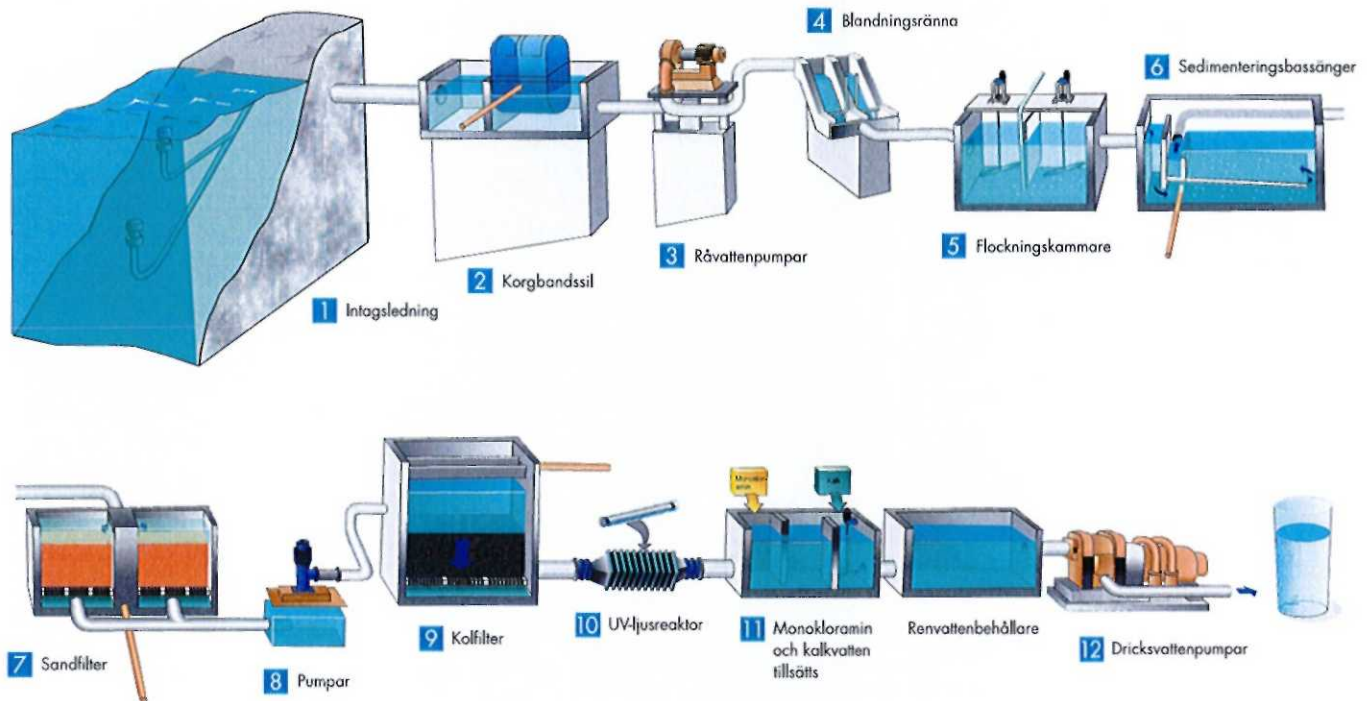
Sundbyberg 2016-04-13

Tommy Thoweman

Lars Markstedt

Hans-Erik Salomonsson

Från Mälaren till kranen

1. Sjövattnet tas in från Görvälnfjärden i Mälaren från två alternativa djup: 22 meter eller 4 meter.
2. Vattnet silas från fisk, alger med mera i en mikrosil.
3. Råvattenpumparna ser till att rätt mängd vatten pumpas vidare till reningsprocessen.
4. Vattnet leds in till en blandningsränna där aluminiumsulfat tillsätts.
5. I flockningskammarna binder aluminiumsulfatet till sig olika föroreningar, till exempel humusämnen (nedbrutna växtdelar), lerpartiklar och mikroorganismer, och bildar flockar. En liten mängd natriumsilikat tillsätts, vilket gör flockarna lättare att avskilja.
6. I sedimenteringsbassängerna sjunker flockarna till botten (sedimenterar).
7. De sista resterna av flock avlägsnas i sandfiltren, där vattnet filtreras genom 1,5 meter tjocka sandbäddar.
8. När vattnet passerat sandfiltren är det klart och färglöst, men kan fortfarande ha viss lukt och smak. För att höja kvaliteten ytterligare pumpas vattnet till kolfilter.
9. Kolfiltrets huvudsakliga uppgift är att reducera andelen ämnen som orsakar lukt och smak. Vattnet filtreras genom 2,5 meter tjocka bäddar av aktivt granulerat kol.
10. Vattnet desinficeras med hjälp av ultraviolett ljus i UV-reaktorer.
11. En mycket låg dos av monokloramin, en mild form av klor, tillsätts för att förhindra bakterietillväxt i ledningsnätet. Slutligen pH-justeras vattnet med kalkvatten så att det blir svagt basiskt, vilket minskar risken för korrosion (rostangrepp) i ledningsnätet.
12. Det färdiga dricksvattnet leds till en reservoar. Därifrån pumpas det ut till ledningsnätet och hem till din kran.

Norrvattens medlemskommuner

Postadress: Box 2093, 169 02 Solna Besöksadress: Skogsbacken 6, Sundbyberg Tel 08-627 37 00
www.norrvatten.se info@norrvatten.se